

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Faustball

Bakalářská práce

Vypracoval:	Šimon Derner
Vedoucí bakalářské práce:	Mgr. Tomáš Kočlb

Duben 2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením Mgr. Tomáše Kočíba. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použil, jsou citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury.

V Praze, dne 3. dubna 2017

.....

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své bakalářské práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto bakalářskou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta/katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Děkuji panu Mgr. Tomáši Kočíbovi za odborné vedení této práce s cenné rady. Dále bych rád poděkoval Mgr. Janu Mazalovi, prezidentovi české národní faustballové asociace, Bc. Daně Dernerové, Lukáši Dernerovi a Bc. Michalovi Brázdovi za cenné rady a pomoc.

ABSTRAKT

Název práce:	Faustball
Cíl práce:	Cílem práce je vytvořit přehled o faustballu v České republice a ve světě.
Metody:	Protože je toto téma velmi specifické, zvolil jsem k získávání dat metody Interview a analýzu dokumentů a dat. U interview jsem zvolil typ rozhovoru pomocí návodu.
Výsledky:	Výsledkem práce je přehled, který obsahuje souhrn základních informací o faustballe. Informace jsem získal pomocí předem připraveného rozhovoru s prezidentem české faustballové asociace a analýzou dat především z oficiálních stránek mezinárodní, evropské a české asociace. Práce představuje první ucelený přehled o faustballe v českém jazyce.
Klíčová slova:	Faustball, historie, pravidla, organizace, týmy

ABSTRACT

Title of work:	Faustball
Goal of work:	The aim of this work is to create the overview of faustball in the Czech Republic and in the world.
Method:	Because this topic is very specific I chose two methods to acquire the data – the interview and the analysis of documents and data. For the interview I chose the type of conversation using the manual.
Results:	The result of this work is the overview which includes a summary of basic information about faustball. The information I obtained through a pre-prepared interview with the president of the Czech Association of Faustball and the analysis of data primarily from the official website of International, European and Czech Association. The work represents the first comprehensive overview of faustball in the Czech language.
Keywords:	Faustball, history, rules, organizations, teams

OBSAH

1. ÚVOD.....	10
2. CÍLE A ÚKOLY	12
2.1 Cíle práce	12
2.2. Úkoly práce	12
3. METODY	13
3.1 Metody získávání dat	13
3.1.1 Interview.....	13
3.1.2 Analýza dokumentů a dat	14
3.2 Vyhodnocení	15
4. NÁZVY SPORTU.....	16
4.1 Faustball	16
4.2 Punhobol	17
4.3 Fistball.....	17
5. HISTORIE A VÝVOJ FAUSTBALLU	18
5.1 První zmínka	18
5.2 Novodobější historie	18
5.3 Vývoj na našem území	19
5.4 Soutěže Česká republika + Německo.....	20
6. PRAVIDLA FAUSTBALLU	21
6.1 Hráči.....	21
6.1.1 Střídání	21
6.1.2 Kapitán	22
6.2 Kurt	22
6.2.1 Halová úprava.....	24
6.3 Páska	25
6.3.1 Halová úprava.....	26
6.4 Míč	26
6.4.1 Klasický míč.....	27
6.4.2 Micro míč	27
6.5 Utkání.....	28
6.5.1 Časový systém.....	28
6.5.2 Bodový systém	29
6.5.3 Změny stran po setu.....	30

6.5.4 Změny podání po setu	30
6.5.5 Přestávka mezi sety	31
6.6 Pravidla o míčích.....	31
6.7 Los.....	32
6.8 Dresy	32
6.9 Úder.....	33
6.10 Podání.....	33
6.11 Příjem a nahrávka.....	34
6.12 Bodování	34
6.13 Rozhodčí	35
6.13.1 Halová úprava.....	36
6.14 Tresty.....	36
6.15 Rozehra	36
6.16 Chyby.....	37
6.16.1 Přeslap	37
6.16.2 Dotyk míče pásky	37
6.16.3 Dotyk hráče pásky	37
6.16.4 Aut	37
6.16.5 Dva dopady mezi přihrávkami	38
6.16.6 Čtyři doteky hráčů	38
6.16.7 Nečistá přihrávka.....	38
6.16.8 Míč pod páskou	38
6.16.9 Dotyk míče hráčů ze střídačky a realizačního týmu.....	38
6.16.10 Otevřená dlaň.....	39
6.16.11 Na soupeřově polovině	39
6.16.12 Zdržování hry	39
6.16.13 V hale zed', strop, ukotvení pásky	39
7. ÚDERY	40
7.1 Zpracování míče.....	40
7.2 Nahrávka	40
7.3 Smeč.....	41
8. ASOCIACE	42
8.1 International fistball association - IFA – Mezinárodní fistballová asociace....	42
8.2 European Fistball Association – EFA – Evropská fistballová asociace.....	44

8.3 Česká faustballová asociace – CFA	46
9. DŮLEŽITÉ TÝMY V ČR	47
9.1 FaC Zdechovice	47
9.2 Reprezentace ČR	49
10. ROZHOVOR	51
11. ZÁVĚR	56
Bibliografické zdroje	59
Tištěné zdroje:	59
elektronické zdroje	59
Seznam příloh	61
Seznam obrázků	61
Příloha č. 1	62

1. ÚVOD

Pro téma bakalářské práce jsem zvolil sport zvaný faustball. Je to totiž sport sice velmi starý, ale u nás stále neznámý. Proto bych zde také rád nastínil důvody, které mě vedli k volbě uvedeného tématu, kdy a jak jsem se s tímto sportem setkal a co mě na něm zaujalo.

Již od malička hraji fotbal. Postupem času jsem se dostal do FC Slavia Hradec Králové, kde se pro mě důležitou osobou stal spoluhráč Michal Brázda, se kterým hrajeme už 7 let. Když on nastoupil na vysokou školu, poznal samozřejmě nové lidi a zde poznal i nového kamaráda Daniela Mazala. Právě Daniel je synem prezidenta české národní faustballové asociace, tudíž ho sám pod vedením otce provozoval. Můj spoluhráč Michal se nechal zlákat a zkusil si tento sport a natolik ho zaujal, že ho občas upřednostňuje před svým dříve více milovaným fotbalem. Postupem času se vyhrával a dotáhl to dokonce na post prvního nahrávače české reprezentace a podíval se s reprezentací dokonce na Mistrovství světa až do daleké Argentiny.

Tím, že občas Michal chyběl na našem fotbalovém utkání, začali jsme se všichni více o jeho nový sport zajímat. Mě tento sport nejvíce imponuje tím, že ho v České republice prakticky nikdo nezná. A jak bude v dalších kapitolách uvedeno, jednou z největších velmocí je Německo. Jak se ale říká: zdání někdy klame, a tak zeptáte-li se Němce, ne každý o faustballu ví, a když třeba, tak spíše že o něm jen slyšeli, a tudíž vlastně neznají ani pravidla a ví pouze, že se hraje míč přes pásku pomocí pěti, či předloktí.

V České republice neexistuje žádná tištěná brožura, ani žádná pravidla v českém jazyce. A když faustball neznal ani učitel mého předmětu s názvem „Netradiční sportovní hry a cílové sporty“ v prvním ročníku na vysokého škole, říkal jsem si, že je to velice zajímavé. I jen svou prezentací na tomto předmětu jsem obohatil všechny své spolužáky i učitele, protože nikdo nevěděl, o co jde. Postupem času, když jsem se zamýšlel, jakou bakalářskou práci budu tvořit, tak více a více mi vrtal hlavou faustball. Pracovat na určitém tématu, který zůstal v českém jazyce ještě neprobádaný, mi vytváří velmi naplňující pocity.

Já sám jsem si tento sport vyzkoušel před dvěma lety, kdy na naše ukončení sezóny donesl právě spoluhráč Michal pásku a míč. Hráli jsme s ostatními spoluhráči asi hodinu a ohromně nás to bavilo. Větší problém ovšem byl s rukama, kterými se míč odehrává. Jak se v některé kapitole o míčích dozvíme, míč je menší než volejbalový, ale těžší, tudíž prvních pár seznámení, tréninků s tímto míčem je velmi náročných na ruce.

2. CÍLE A ÚKOLY

2.1 Cíle práce

Cílem práce je vytvořit přehled o faustballu v České republice a ve světě.

2.2. Úkoly práce

K tomu, abych splnil zadané cíle jsem si zadal tyto úkoly:

- sběr co největšího množství a co nejvíce přesných informací o faustballu
- překlad oficiálních pravidel do českého jazyka
- interview s prezidentem české asociace Mgr. Janem Mazalem

3. METODY

3.1 Metody získávání dat

„Síla kvalitativních dat spočívá v tom, že jsou přirozeně uspořádaná a popisují každodenní život. Vyznačují se lokální zakotveností a nejsou vytrhována z kontextu dění. Mají popisovat podrobnosti případu, vesměs za delší časový interval. Snažíme se přitom jít za co a kolik a blížit se k pro a jak“¹

3.1.1 Interview

Podle Ferjenčíka (2000) představuje interview zprostředkovaný a vysoce interaktivní proces získávání dat.² Interview neboli zjednodušeně rozhovor můžeme dělit podle několika kritérií. Základním faktem je, kolik respondentů se ho účastní. Můžeme tedy mít rozhovor s jedním informantem nebo také se skupinou. Právě podle počtu respondentů rozděluje Hendl (1999) i různé typy rozhovorů.

Při účasti pouze jednoho respondenta rozhovoru rozděluje typy takto:

- Rozhovor strukturovaný,
- rozhovor s návodem,
- narativní rozhovor,
- etnografický rozhovor,
- episodický rozhovor.

Při účasti více respondentů rozhovoru rozděluje typy takto:

- Skupinová diskuze,
- skupinový rozhovor,
- skupinové vyprávění³

---

¹ HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. 1. Vyd. Praha: Portál, 2005. 408 s. ISBN 80-7367-040-2, str. 161

² FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. 1.vyd. Praha: Portál, 2000. 256 s. ISBN 80-7178-367-6, str. 171

³ HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-246-0030-7, str. 101

Jelikož interview bylo vedeno pouze s jedním respondentem, byl zvolen následující typ rozhovoru, který je doplněn krátkou teorií.

Rozhovor pomocí návodu

Podle Hendla (2005) představuje tento rozhovor seznam otázek nebo témat, jež je nutné probrat v rámci interview. Návod má zajistit, aby se skutečně probrala všechna témata a otázky tazatele. Jakým způsobem a v jakém pořadí získá tazatel informace, které osvětlí dané téma, je jen na něm. Dále si sám tazatel zvolí formulaci otázek podle situace.⁴

Rozhovor pro tuto práci probíhal s panem Mgr. Janem Mazalem, prezidentem české faustballové asociace. Rozhovor byl zaznamenáván na diktafon, aby byla zajištěna kvalita všech informací. Pan Mazal byl předem informován, jakým způsobem bude veden náš rozhovor.

Tento typ rozhovoru jsem zvolil proto, že jsem již dopředu věděl, jaká témata a jaké otázky chci probrat. Naším hlavním tématem bylo především ověření správnosti překladu pravidel a případně vyjasnění některých jejich znění. Dále jsme se bavili o poměrech faustballu v České republice, o české reprezentaci a klubu ze Zdechovic.

3.1.2 Analýza dokumentů a dat

„Dokumenty mohou tvořit jediný datový podklad studie nebo doplňující data získaná pozorováním a rozhovory. Za dokumenty se považují taková data, která vznikla v minulosti, byla pořízena někým jiným než výzkumníkem a pro jiný účel, než jaký má aktuální výzkum. Výzkumník se tedy zabývá tím, co je již k dispozici, ale musí to vyhledat. Rozlišujeme osobní dokumenty, úřední dokumenty, archivované údaje, výstupy masových médií a virtuální data.“

---

⁴ HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. 1. Vyd. Praha: Portál, 2005. 408 s. ISBN 80-7367-040-2, str. 174

Podle Hendla (2005) můžeme dokumenty rozlišovat mezi:

- Současnými dokumenty, které vznikly v době uvažované události;
- Retrospektivními dokumenty, jež vznikly po uvažované události;
- Primárními dokumenty, vytvořenými přímými svědky události;
- Sekundárními dokumenty, které vznikly pomocí primárních dokumentů

Ve své práci jsem používal tři typy dokumentů:

- Úřední
- Archivní
- Virtuální⁵

Jelikož jsem velkou část bakalářské práce čerpal z oficiálních pravidel uvedených mezinárodní faustballovou asociací, používal jsem tedy dokument úřední. U asociací jsou uvedeni zaměstnanci, respektive členové asociací, tudíž zde využívám archivní dokument. V neposlední řadě využívám oficiální stránky mezinárodní, evropské a české asociace, z čehož pramení virtuální data.

3.2 Vyhodnocení

Pro svou bakalářskou práci jsem k získání informací zvolil dvě metody. První bylo interview a druhou analýza dokumentů a dat. Rozhovor byl nahráván na diktafon. Nebyl doslovně přepsán, ale byl formulován tak, aby zapadal do kontextu práce. Dále jsou pro získání informací použity dokumenty a data z internetu, kdy jsem překládal pravidla do českého jazyka a získával další informace o historii a dalších oblastech faustballu.

Pro vyhodnocení informací jsem byl připraven využít metody z knihy *Kvalitativní výzkum* (2005) od Jana Hendla. Ovšem již během zpracovávání dat se ukázalo, že není možnost jednoznačně specifikovat, kterou vyhodnocovací metodou bylo postupováno.

Výsledkem bakalářské práce je samotná získaná teorie, tedy souhrn základních informací o faustballe.

---

⁵ HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. 1. Vyd. Praha: Portál, 2005. 408 s. ISBN 80-7367-040-2, str. 204

4. NÁZVY SPORTU

Stejně jako je to i v jiných sportech, v různých koutech světa se nazývá daný sport trochu jinak. K odlišnosti názvů dochází samozřejmě především v návaznosti na používaný jazyk v dané oblasti, ovšem ne všude by člověk čekal danou jazykovou přednost.

4.1 Faustball

V České republice se používá pro tento druh sportu název faustball, i když většina lidí by čekala spíše název používaný ve výrazu anglickém. Německý název však plyne z historického vývoje tohoto sportu u nás, kdy se sem dostal především od německé národnostní menšiny v období 1. republiky. Ve zbytku Evropy, který se aktivně účastní mistrovství světa, je německý název jasně daný. V Německu a Rakousku je to dané úředním jazykem, kterým je němčina. Švýcarsko má čtyři jazyky, jež jsou brány oficiálně jako národní, a to němčinu, francouzštinu, italštinu a rétorománštinu. Podle dostupných statistik považuje až 64 % za svůj první jazyk němčinu, francouzštinu 20 %, italštinu 7 % a rétorománštinu 1 %. Zbytek do stoprocentní hranice tvoří přistěhovalci, kteří nepovažují ani jeden z těchto čtyř jazyků jako první volbu svého jazyka. Z této statistiky jasně vyplývá, že němčina v této zemi převládá, proto je zde tento název užívám v jazyce německém. V Itálii je německý název daný nejen svou polohou této země vedle Německa, ale také svou historií. Jižní Tyrolsko bylo roku 1919 mírovou smlouvou ze Saint-Germain odtrženo od Rakouska a připojeno k Itálii. V dnešní době v této oblasti žije okolo půl milionu lidí a přibližně 75 % lidí bere jako svůj rodný jazyk němčinu⁶.

---

⁶ JAZYKY.COM (JAZYKY.STUDIUM.PRÁCE), *Čtyři jazyka Švýcarska*. [online], [cit.2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.jazyky.com/ctyri-jazyky-svycarska>

4.2 Punhobol

S názvem punhobol se můžeme setkat v oblasti Jižní Ameriky. Ačkoliv ve většině zemí aktivních v našem sportu vládne španělština, název z tohoto jazyka nevychází. Země jako Argentina, Chile či Kolumbie používají název vycházející z portugalštiny. Právě tento jazyk je úředním jazykem v Brazílii, která patří k nejstarším propagátorům uvedeného sportu v Jižní Americe. Brazílii také patří historicky druhé místo v počtu medailí na mistrovství světa jak v kategorii mužů, tak i žen. I proto dostává přednost portugalština před španělštinou.

4.3 Fistball

Naším posledním, ale světově nejznámějším názvem je fistball. Pochází z anglického jazyka, tudíž je jasné, že tento druh používají v USA. Další rozmach tohoto názvu zapříčinil Commonwealth, který si z pohledu fistballu představíme od západu na východ. Ze Severní Ameriky je zde Kanada. Z Afriky se tento sport uchytil především v Jihoafrické republice a Namíbii, která pořádala i mistrovství světa v roce 1995. Po přesunutí dále na východ se dostaneme s Commonwealthem do Asie, kde nás zajímá Indie. Díky těmto státům převzal název i takový gigant, jakým je Japonsko. V neposlední řadě se také podíváme do Pacifiku, kde tento název využívá například Austrálie či Nový Zéland.

Podobu tohoto názvu jako oficiální používají také nadnárodní asociace, jako například IFA (mezinárodní asociace), EFA (evropská asociace)⁷.

---

⁷ THECOMMONWEALTH, *Member countries*. [online], [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://thecommonwealth.org/member-countries>

5. HISTORIE A VÝVOJ FAUSTBALLU

Pro následující kapitoly této bakalářské práce byl zvolen nejpoužívanější název tohoto zajímavého sportu – faustball. Pro náš národ je to sport téměř neznámý. Ale jeho historie je již velmi dlouhá, patří k jednomu z nejstarších sportů.

5.1 První zmínka

V souvislosti s tímto sportem se mluvilo již ve 3. století před naším letopočtem, kdy se básník Plautus zmiňuje o „Follis Pugilatorisu“, čili o *velkém míči uhozeném pěstí*. Další zmínka pochází z dob římského císaře Gordianuse z roku 240 n. l., kdy byl tento císař ve svých patnácti letech Caeasarem. V této době měl každý vládce svou pamětní minci a ani u Gordianuse tomu nebylo jinak. A právě na minci můžeme vidět, že drží míč o velikosti dnes používaného faustballového míče. Jsou mince, kde drží sám vládce pouze tento míč, ale jsou i mince, kde drží kopí v jedné ruce a ve druhé faustballový míč. V dostupných zdrojích je také zmínka o minci Gordianuse III., na které jsou vyobrazeni dokonce tři muži držící faustballový míč. Právě tento výjev na minci naznačuje, že již v dávné době šlo o kolektivní aktivitu, či dokonce přímo o sport. Díky této historii se dalo předpokládat, že další zásadní zmínka bude také v oblasti Itálie⁸.

5.2 Novodobější historie

V roce 1555 sepsal vůbec první pravidla Antonio Scario, který se mimochodem podílel významně i na tvorbě tenisových pravidel. Na kurtu, který měl rozměry 90 x 20 m a byl rozdělen na půl pásmem, stáli na každé straně tři hráči. Hrál se s míčem o průměru 36 centimetrů a váze něco přes jeden kilogram. Jelikož byl míč těžký, nemohl být úder proveden holou rukou, a tak si navlékali ochranná dřevěná pouzdra. Současné rozměry si řekneme v některé z příštích kapitol.

---

⁸ IFA, *Geschichte*. [online], [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.fistballeuro2016.at/faustball-geschichte>

O hře zvané faustball se zmínil ve své knize s názvem *Italská cesta* (1823) i německý spisovatel, básník a dramatik Johan Wolfgang Goethe, jenž se rozhodl procestovat Itálii v roce 1786. V této knize je popsána pasáž zmiňující faustballové utkání, kde proti sobě soupeří nyní již čtveřice šlechticů z Verony proti čtveřici šlechticů z Benátek. V této době začala být hra vidána i ve Francii, Španělsku, Anglii a Německu. Poté jako by se po hře slehla zem. Nikde žádné zmínky, až téměř po 100 letech se znovu objevila na veřejnosti v Německu na cvičebním festivalu. Právě zde byla sepsána první novodobá pravidla, která sepsal koncem 19. století učitel tělocviku Georg Heinrich Weber. Roku 1893 přišel další velký zlom v historii faustballu, když se začala hrát na území Německa první, ale pravidelná soutěžní utkání.

Faustball se prvotně šířil po německy mluvících zemích (Německo, Rakousko, Švýcarsko), ale poté především díky německým imigrantům se dostal i do jiných oblastí, tedy nejen po Evropě, ale i dále do světa. Tento sport se dostal do severní a jižní Ameriky a také na jih Afriky. Postupem času jsou členy faustballové federace země ze všech světadílů, samozřejmě vyjma Antarktidy⁹.

5.3 Vývoj na našem území

Ani historie na našem území není nijak krátká. Za období první republiky zde byla tato hra rozšířena německou národnostní menšinou, a dokonce se tu také hrála pravidelná ligová soutěž. Bohužel velký vliv na tento sport měla válka, především však poválečné uspořádání našeho území a odsun německého obyvatelstva. Ten znamenal i útlum faustballu, který se následně využíval spíš jen jako doplňkový k jiným sportům či jako volnočasová aktivita.

---

⁹ IFA, *History*. [online], [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/history>

Další novodobější šance o povědomí tohoto sportu přišla znovu skrze politickou situaci na počátku devadesátých let, když se znovu otevřely hranice na západ. Právě v tomto období vzniklo na území dnešní České republiky (dále jen „ČR“) hned 7 faustballových oddílů, z velké části pražských, a to:

- Malostranská, Hasiči, ASC Praha, Policie Praha, Vyšehrad, ŠSK Zdechovice, Plzeň¹⁰

Bohužel v současnosti je pravidelně hrající tým pouze jeden oddíl, a to FaC Zdechovice (obec v Pardubickém kraji), o kterém si řekneme více v kapitole 9.1, protože to je největší a nejkvalitnější základna pro reprezentaci ČR (kapitola 9.2). Další oddíly se občas zúčastní maximálně některých turnajů a jsou to FC Osov a FC Butovice.

5.4 Soutěže Česká republika + Německo

Kvůli nedostatku klubů jezdí hrát FaC Zdechovice do Německa, když hrají BAYERN NORDOST, což je 3. nejvyšší soutěž. A znovu se tak nyní vrátíme do Německa, kde je hráčská základna v tisících členů (v ČR v desítkách). Tamní systém faustballových soutěží se dá přirovnat k systému, který v ČR praktikuje fotbal. Tak jako u nás ve fotbale jsou i v Německu vrcholné soutěže faustballu profesionální. Nejvyšší soutěž u našich západních sousedů nese:

- a) 1. Bundesliga,
- b) 2. Bundesliga,
- c) oberligy,
- d) zemské ligy,
- e) regionální soutěže.

Ve faustballu se hraje letní a zimní liga. Letní se nehraje v průběhu dvou ročníků, jako tomu je třeba u fotbalu. Liga je vždy v ten samý rok zahájena a také ukončena a vítěz se stává mistrem ligy pro daný rok.

---

¹⁰CFA, *Co je to faustball?*. [cit. online], [2017-03-03]. Dostupné z: <http://www.czechfaustball.cz/Faustball>

6. PRAVIDLA FAUSTBALLU

Jak již bylo napsáno v kapitole o historii našeho sportu, první pravidla byla sepsána již v roce 1555, ta novodobá koncem 19. století. Každý sport se samozřejmě vyvíjí, posouvá a snaží se o zkvalitňování a zpřesňování pravidel dalšími dodatky či úpravami. Zároveň se v této kapitole podíváme na odlišnosti u faustballu v hale. Jelikož se hraje především venku, dělá se tímto závislým na ročním období či počasí. V dnešní době samozřejmě není problém najít dostatek hal, proto jsou i samostatná pravidla pro halový faustball, a to především ve velikosti kurtů.

Podle Táborského (2004) se faustball řadí do sportovních her síťového typu.¹¹

6.1 Hráči

Jelikož je faustball kolektivním sportem, stojí na kurtu proti sobě dva týmy. Při hře stojí na každé straně 5 hráčů (vyšší počet než v historii), většinou v rozestavení 2-1-2, čili dva zadáci, jeden nahrávač a dva smečáři. Samozřejmě momentální rozestavení hráčů na kurtu si podle taktiky volí každý tým samostatně. Na soupisce může být napsáno až 10 hráčů, ovšem na střídačce a připraveni zasáhnout do hry můžou být pouze 3 hráči. Utkání může být zahájeno i tehdy, když jedno mužstvo má aktuálně jen 4 hráče. V případě pozdějšího dostavení se 5. hráče týmu se tento může kdykoliv před zahájením rozehry zapojit do hry. Samozřejmě nutným předpokladem je, že hráč je napsaný na soupisce před utkáním.

6.1.1 Střídání

Střídání všech hráčů v týmu je během hry početně omezeno. Za utkání může tým vystřídat 9 x, přičemž maximálně 3 x za set. Střídání musí proběhnout bez delšího prodlení. Rozehra hráčů musí proběhnout vždy až po dokončení rozehry a po následném přerušení hry rozhodčím. Pokud by střídání proběhlo bez vědomí rozhodčího nebo by bylo při hře na kurtu více než 5 hráčů, rozhodčí rozehru přeruší a bod je připsán soupeři.

---

¹¹ TÁBORSKÝ, F. *Sportovní hry*, Praha: Grada Publishing, 2004. 164s ISBN 80-247-0875-2, str. 88

Pokud střídá nepodávající tým, musí rozhodčí zajistit, aby střídání proběhlo před zahájením další rozehry. Vstup a odchod střídajících hráčů musí proběhnout na vlastní podávací čáře, což jsou 3 metry od středu kurtu a pásky.

6.1.2 Kapitán

Jeden z hráčů musí být zvolen kapitánem týmu. Kapitán musí být označen viditelnou páskou na své paži. Toto označení umožňuje komunikovat s hlavním rozhodčím. Kapitán je taktéž zodpovědný za bezproblémový příchod na kurt před utkáním, když se před utkáním oba týmy zdraví na podávající čáře a za rozloučení týmu po utkání, kdy se podávají ruce. Pokud kapitán normálně vystřídá, dále zastává svou funkci. Změna ovšem nastává, když je tento hráč vyloučen nebo musí odejít z kurtu kvůli zranění, či jiným okolnostem. V tomto případě musí tým zvolit nového kapitána, který předešlého nahradí.

6.2 Kurt

Obr. č. 1 Faustballový stadion

Zdroj: Czech faustball

Základní velikost kurtu činí 50 metrů na délku a 20 metrů na šířku. Kurt je ohraničen čarami, které jsou součástí kurtu. To znamená, že když se míč dotkne čáry, je brán jako dobrý uvnitř kurtu. Šířka čar musí být 8 až 12 centimetrů. Kurt je rozdělen na dvě poloviny středovou čarou a nad ní visící páskou (kapitola 6.3). Středová čára je brána pro obě poloviny kurtu stejně.

Pro mladší kategorie se samozřejmě velikosti kurtu liší. Kategorie chlapců a dívek do 14 let mají zmenšený kurt o pět metrů na každé straně, čili 40 x 20 metrů. U kategorie chlapců a dívek do 12 let se jedná již o zmenšení nejen délkové, nýbrž také šířkové. Kurt pro tuto kategorii je ve velikosti 28 x 15 metrů.

Další důležitou čarou přímo na kurtu je čára, která označuje vzdálenost 3 metrů od půlky na každé straně, zpoza které se může odkudkoliv podávat. Znovu platí, že čára je brána jako vnitřek, proto se podávající hráč nesmí dotýkat této čáry, jinak je to bráno jako chyba a bod si připisuje soupeř. Tato čára poté při hře již žádnou další funkci nevykonává.

Na úrovni středu kurtu je na kraji ohraničen čarami prostor o velikosti 12 metrů na délku podél kurtu a 6 metrů na šířku. Tato zóna je označena na obou stranách kurtu. Na straně, kde jsou střídačky, se v tomto území pohybuje hlavní rozhodčí, který se posouvá podle vývoje roze hry. Za hlavními rozhodčími ve vzdálenosti 6 metrů je stůl časoměřičů a tabule s průběžným skóre. Vedle stolku na obou stranách jsou střídačky týmů. Na té stejné straně a na své polovině stojí i hlavní trenéři, kteří ovšem nesmí zasahovat do vymezeného prostoru pro hlavní rozhodčího. Asistent hlavního trenéra se může pohybovat kdekoli okolo kurtu na své straně, taktéž kromě vymezeného prostoru pro rozhodčího.

Kurt na faustball neznamená jen místo ohraničené čarami, ale také okolní zázemí kurtu, které musí být označeno čarami. Za základní čarou musí být vzdálené nejméně 8 metrů a od postranních čar nejméně 6 metrů. Za nimi jsou většinou reklamní bannery s pevnou reklamou nebo také se světelnou měnící se reklamou. Tato hrazení mají být alespoň jeden metr vysoká. Toto platí především na velkých mezinárodních akcích. Samozřejmě na některých menších turnajích či ligových utkáních nejsou po celé ploše žádná hrazení či bannery, a je zde možnost, aby nebyly dodrženy vzdálenosti za čarami. Při turnajích dokonce bývají jednotlivé kurty blízko vedle sebe.

6.2.1 Halová úprava

V dnešní době je velké množství hal, ale přeci jen celková délka kurtu 66 metrů není zanedbatelná, a proto v pravidlech pamatují i na utkání v halách. Není účelem opakovat všechny rozměry a další náležitosti, ale ukážeme si zde jen halové rozdíly s venkovní hrou.

Celková délka kurtu se zkrátila o 10 metrů, tudíž v hale má kurt 40 metrů na délku a šířka zůstává stejná jako venku, čili 20 metrů. Velkou změnou prochází kurt v okolí hrací plochy. Za základní čarou musí být prostor nejméně 1 metr (oproti 8 metrům) a na bočních čarách nejméně 0,5 metru (oproti 6 metrům). Zde často omezující funkci plní především zeď a strop, které jsou brány jako součást kurtu a při dotyku je míč stále hratelný. Toto pravidlo má ovšem své omezení při podání a příjmu. Když se při těchto dvou situacích míč dotkne zdi či stropu, je to bráno jako chyba a bod je připsán soupeři. Taktéž se považuje za chybu dotek stropu či zdi při přehrání na soupeřovu polovinu.

6.3 Páska

Obr. č. 2 Páska

Zdroj: Czech faustball

Nejčastěji pro určení půlky a výšky se používá páska, jenž je zavěšena na dvou samostatně stojících vzpřímených sloupcích. Sloupky jsou umístěny na středové čáře a zároveň na čáře boční. Páska je zavěšena ve výšce 2 metry pro muže a 1,90 metru pro ženy a juniory, pro chlapce a dívky do 14 let ve výšce 1,80 metru a pro chlapce a dívky do 12 let ve výšce 1,60 metru.

Páska má být široká mezi 3 až 6 centimetry. Dále se ovšem může využít síť, která bude mít stejně parametry jako páska, tudíž 3 až 6 centimetrů. Možné je ovšem použít také mnohem dostupnější materiál, a to provázek, ale to především pro tréninkové možnosti. Pro amatéry je nejjednodušší použít provázek, ovšem podle pravidel pro oficiální hraní to není tak jednoduché. Každá páska, síť či provázek musí podléhat pravidlu o barevnosti. V pravidelných intervalech 15 až 20 centimetrů se musí měnit výrazné odlišení tmavé a světlé barvy. Nejčastější kombinace barev na páskách jsou bílá a červená.

Všechny tyto předpisy vycházejí z pravidel mezinárodní faustballové asociace. Každá členská národní federace si ovšem pro národní soutěže může ve svých regulích tyto předpisy upravit.

6.3.1 Halová úprava

V hale často bývá problém s pravidlem volně stojícího vzpřímeného sloupku na pásku, tudíž je možnost stojan ukotvit k zemi, zdi, či jinému pomocnému objektu. Ovšem dotek hráče či míče s tímto ukotvením je považován jako chyba.

6.4 Míč

Obr. č. 3 Míče

Zdroj: Czech faustball

Pro faustball se využívá specifický míč, který je například menší a tvrdší než volejbalový míč. Jedním z hlavních výrobců faustballových míčů je společnost Sportastic v Rakousku. Tato společnost má certifikát splňující kritéria stanovená výborem a technickou komisí mezinárodní faustballové asociace na využívání jejich míčů na mezinárodních akcích a vysokých národních ligách. Česká asociace dosáhla spolupráce se společností Gala, která začala vyrábět míče pro českou dámskou reprezentaci. Ty ovšem nemají certifikát pro mezinárodní soutěže a jsou tedy využívány pouze v ČR. Pro první seznámení s hrou lze využít lehčí fotbalový míč nebo volejbalový míč.

V pravidlech této hry je dané, že základní barvou míče je bílá, která může být doplněna jinými barvami ve 20 procentech míče. Povětšinou bývá především nápis „Faustball“ a znak soutěže nebo znaky federací.

Kritéria míčů:

váha pro muže:	350 - 370 gramů
váha pro ženy:	320 - 340 gramů
váha pro chlapce a dívky do 14 let:	320 - 340 gramů
váha pro chlapce a dívky do 12 let:	290 - 320 gramů
obvod:	65 - 68 centimetrů
tlak vzduchu (všechny kategorie mimo U12 ¹²):	0,55 - 0,70 barů
tlak vzduchu pro chlapce a dívky do 12 let:	0,40 - 0,60 barů

Stejně jako bylo uvedeno v kapitole 6.3 o pásce i zde platí, že všechny tyto předpisy vycházejí z pravidel mezinárodní faustballové asociace. Každá členská národní federace si ovšem pro národní soutěže může ve svých regulích tyto předpisy upravit.

6.4.1 Klasický míč

Základní míč je využíván prakticky na všech úrovních a skoro ve všech podmínkách a na všech površích.

6.4.2 Micro míč

Ačkoli by název mohl na první pohled naznačovat, že tento druh míče bude menší, není tomu tak. Micro míč je využíván právě a jen ve specifických podmínkách, a to v dešti na mokřím povrchu. Rozdílnost je především v povrchu tak, aby se při kontaktu s rukou tolik nesmekal a neovlivňovalo to výrazně kvalitu hry.

---

¹² U12 – z anglického UNDER 12 = kategorie žáků do 12 let

6.5 Utkání

Délku a typ utkání si volí organizátor, který musí určit ještě před zahájením soutěže, turnaje či utkání, podle kterého systému se bude hrát. Na výběr mají organizátoři mezi časovým systémem nebo bodovým systémem. Obě varianty se ale hrají na sety, po kterých dochází ke změnám stran a podání.

6.5.1 Časový systém

Hraní utkání na čas se využívá většinou na turnajích, kde potřebují mít organizátoři pod kontrolou časový harmonogram. Díky tomu mohou zajistit hladký průběh turnaje bez velkých časových prostojů. Když je zvolen časový systém, volí si organizátor mezi dvěma variantami, a to:

➤ utkání, kdy si určí počet setů hraných 10 minut. Týmy postupně získávají body díky ukončeným rozehrám a na skóre záleží po časovém ukončení. Set je zahájen i ukončen jasným akustickým signálem. Posledních pět sekund setu je odpočítáváno. Set končí přesně po deseti minutách. Pokud proběhlo během setu nějaké přerušení, je nutno čas na konci toho daného setu nastavit přesně o časovou délku přerušení. Když se hraje rozehra a během ní zazní signalizace konce časového limitu, tato se okamžitě přeruší a zapisuje se výsledek, jenž byl před zahájením poslední rozehry. Set končí, pokud je rozdíl ve skóre alespoň jednobodový (tj. 6:5, 8:4, apod.)

Když je po uplynutí času remízový stav, pokračuje se v setu dále. O tom, kdo bude zahajovat podáním následující rozehry, rozhoduje fakt, zda časový rámec setu skončí během hrané rozehry či po jejím ukončení. Když zazní signál během hry, následující rozehru zahajuje tým, který naposledy podával. Pokud ovšem zazní signál po odehrané rozehře, další podání má tým, jenž udělal poslední chybu. Utkání se hraje dále až do té doby, než se jeden z týmů dostane do dvoubodového vedení.

➤ ve výjimečných případech mohou být utkání hrána na maximální dobu 2 x 15 minut (povětšinou hráno 2 x 10 minut). Toto si mohou určit jednotliví členové národních asociací. Stejně jako v první možnosti, je set zahajován a ukončován akustickým signálem a dalšími pravidly viz set na 10 minut.

Po poločasové přestávce dochází k výběru míče a servisu (kapitola 6.10). Body se během druhého poločasu dále akumulují k vyhraným bodům z poločasu prvního.

Když je po uplynutí základního hracího času utkání (tj. po obou odehraných setech) remízový stav, tak se utkání prodlužuje. Před prvním prodloužením kapitáni znovu losují, stejně jako na začátku utkání. Hrací čas prodloužení je 2 x 5 minut. Pokud se utkání nerozhodne v prvním prodloužení, tedy pokud jeden z týmů nemá alespoň o jeden bod více než druhý, přichází na řadu prodloužení druhé. Mezi prodlouženími může být přestávka maximálně 2 minuty. Před jeho zahájením je prováděn znovu los. Hrací čas i druhého prodloužení je 2 x 5 minut. Pokud ani toto prodloužení nerozhodne o vítězi, tudíž i po něm je remízový stav, tak se hraje do té doby, dokud nemá jedno mužstvo o dva body více než soupeř. Během prodloužení není možné si vzít oddechový čas a výměna stran týmů proběhne bez zdržování a neprodleně na to se hraje další část.

Každá členská asociace si může své časové stanovy upravit. Nikdy však nesmí set na čas přesáhnout 15 minut.

6.5.2 Bodový systém

Klasický bodový systém - týmy postupně získávají body díky ukončeným rozehrám. Rozdíl oproti předchozímu systému je dán tím, že set končí, když jeden z týmů dosáhne na 11 bodů. Stejně jako to bývá ve většině sportů s bodovým systémem, aby byl uznán vítězný set týmu, musí ho vyhrát o dva body (tj. 11:9, 12:10 apod.). Rozdíl oproti jiným sportům ovšem přichází při remízovém stavu 14:14. Pravidla totiž určují jako maximální počet bodů 15. Proto za již zmíněného stavu přichází na řadu rozhodující bod, který určí vítěze setu. Při jednom setu můžeme tedy dosáhnout maximálně 29 rozeher.

Je čistě na organizátorovi, na kolik vítězných setů se bude utkání hrát. Obvyklé je hrát na 2 nebo 3 vítězné sety. Na vrcholných mezinárodních turnajích se v základních skupinách většinou hraje na 2 vítězné sety a ve vyřazovací fázi na 3 vítězné. V některých případech se pro větší dramatickosti hraje dokonce na 4 vítězné sety. Pravidla dovolují dokonce i systém na 5 vítězných setů, ale ten se prakticky nevyužívá pro svou zdoluhavost. Pokud by se přeci jen organizátor rozhodl pro systém na 5 vítězných setů a sešly by se dva vyrovnané týmy, může utkání mít maximálně 261 rozeher, což by bylo časově opravdu velmi náročné. Oba týmy si mohou vzít v každém setu 1 oddechový čas v trvání 30 sekund.

6.5.3 Změny stran po setu

Jaký tým bude na začátku utkání a na jaké straně hrát ovlivňuje úvodní los (kapitola 6.7). Ke změnám stran dochází po každém dohraném setu. rozehra stran je jasná, týmy si strany prohodí včetně laviček náhradníků tak, aby byla střídačka na stejné polovině jako mužstvo na kurtu.

Do případného rozhodujícího setu se znovu strany vymění. Jakmile jeden z týmů uhraje svůj 6. bod v setu, strany se znovu vymění pro regulérnost rozhodujícího setu.

6.5.4 Změny podání po setu

Jaký tým bude podávat na začátku utkání ovlivňuje los (kapitola 6.7). Poté nastává rozdíl, jaký typ utkání, respektive setů organizátor zvolil.

Při hraní utkání, respektive setů na body, zahajuje každý nový set podáním jiný tým, z čehož vyplývá, že tým začíná podáním každý druhý set.

Například utkání ČR – Německo:

1. set zahajuje podáním tým ČR
2. set zahajuje podáním tým Německa
3. set zahajuje podáním tým ČR
4. set zahajuje podáním tým Německa

A takto se v dalších sadách týmy střídají podle organizátorem zvoleného systému hry a též rozhoduje volba, na kolik vítězných setů se utkání hraje.

Když utkání dojde do rozhodujícího setu, před jeho zahájením probíhá znovu los mezi kapitány a tím je učiněno rozhodnutí, kdo bude jako první podávat.

První set je znovu jasný dle losu, ale další sety se již řídí pravidlem poslední chyby v setu. To znamená, že ten tým, který udělá poslední chybu (ztratí bod), v dalším setu zahajuje podáním. Jednodušeji lze tento fakt popsat tak, že tým, který vyhraje set, začíná další set na returnu v poli.

6.5.5 Přestávka mezi sety

Přestávka mezi jednotlivými sety nesmí přesáhnout dvě minuty. Po každých 4 setech (tj. po 4. a 8. setu) může být pauza delší, nesmí ovšem přesáhnout hranici 10 minut. Je dokonce možné, aby tým odešel do kabiny a tím se přestávka může protáhnout do maximální délky 15 minut. Hráči by po konci setu měli opustit kurt a nevstupovat na něj do té doby, než dá rozhodčí pokyn píšťalkou. Výjimku tvoří náhradníci, kteří mohou využít kurt k rozvíčování.

6.6 Pravidla o míčích

Podle pravidel by měl každý z týmů před utkáním poskytnout alespoň jeden míč k hraní. Hlavní rozhodčí míče zkontroluje a určí, zda splňují daná kritéria dle pravidel či nikoliv, případně míč nepřijme jako vhodný pro hru. Pokud tým míč před utkáním nedodá, přichází tím o možnost hraní utkání se svým míčem, protože během utkání dodatečné dodání míče není povoleno. Když nastane situace, že ani jeden tým nemůže poskytnout míč splňující dané požadavky, utkání se neodehraje a je na organizátorovi, jaké důsledky z tohoto porušení pravidel vyvodí.

Rozhodčí může v průběhu utkání dát do hry jiný míč, když se některý z hráčů ztratí nebo poškodí tak, že se stane nepoužitelným. I tento nový míč musí být také zkontrolován. Poté se ovšem musejí řídit následujícími pravidly.

Jestliže jeden z týmů poskytl před utkáním více než jeden míč, při ztrátě či poškození se může použít jeden z těchto dalších míčů a hra plynule pokračuje dále. Další výměna již není v tomto případě povolena. V případě, že tým poskytl jen jeden míč a ten se ztratí nebo není stanoven způsobilým, tak utkání pokračuje s míčem soupeře tak dlouho, dokud není konec utkání či není shledán nezpůsobilým pro hru.

Jestliže tým akceptuje soupeřův míč, předpokládá se tím, že automaticky akceptoval všechny další soupeřem poskytnuté míče. Utkání bude pokračovat s dalšími míči, pokud se míč okamžitě nevrátí do hry, není ztracen nebo není nezpůsobilý pro hru. Další výměna míčů není v tomto případě povolena.

6.7 Los

Před utkáním dochází k losování mezi kapitány mužstva za dohledu či s přispěním rozhodčího. Losováním probíhá velmi netradičním způsobem. Rozhodčí vyhodí propisku tak, že se točí ve vertikální rovině a po následném dopadu záleží a tom, na kterou stranu ukazuje psací část. Tým, který vyhrál los, si volí mezi stranou či míčem. Pokud si kapitán zvolí míč, rozhoduje, s jakými míči se bude set hrát. Většinou si samozřejmě vybere míče svého týmu než- li soupeřovy. Když si vítěz losu vybere stranu, zvolí tedy, na které straně kurtu bude jeho tým zahajovat utkání.

6.8 Dresy

Každý tým musí mít při utkání dresy, které jsou stejné nejen barevně, ale také svým střihem. Nelze považovat za dresy různá stejně barevná trička. Jediná rozdílnost v dresech může připadat v úvahu ohledně rukávů, kdy je povoleno mít krátké nebo dlouhé rukávy. Použití spodní části týmové teplákové soupravy a jiných tepláků není povoleno. Hráči musí nastupovat v kraťasech. Na výběr mají hráči i vybavení obuvi, kdy si mohou vzít jen ponožky nebo mohou taktéž využít štlupny. Co se týče obuvi, je volně na hráčích, jakou zvolí, pouze s jednou výjimkou. U kopaček je zakázáno, aby místo gumových špuntů měly železné kolíky.

6.9 Úder

Jak již bylo výše uvedeno, nejvíce používaný název faustball vychází z německého slova faust, což je v překladu pěst – resp. jde o to, čím je míč během hry udeřen. Ovšem nejen pěstí je možný úder během hry. Pěst se používá především při smečích, ale pro nahrávku se může využít předloktí a při returnu celá paže až po rameno. Žádnou jinou částí těla není možno míč zahrát. Míč musí být udeřen na krátkou chvíli tak, aby nebyl rukou tlačěn či tahán, a to pouze jen jednou rukou. Když je úder prováděn pěstí, musí se konečky prstů dotýkat dlaně, aby byla pěst zavřená a palec k ní musí ze strany přiléhat. Pokud je míč odehrán předloktím, může být pěst otevřena bez omezení.

6.10 Podání

Podání zahajuje každou rozehru. Provést ho může jakýkoli hráč týmu na kurtu, což znamená, že celé utkání může „odpodávat“ jeden a tentýž hráč či se mohou jakkoli střídát. Podávající hráč si musí míč viditelně nadhodit, tak aby nepodával přímo z ruky. Podáním je tedy zahájeno ve chvíli, když míč opustí ruku hráče při nadhozu, a je ukončeno poté, co hráč míč udeří. Podání musí přejít na stranu soupeře nad páskou. Jako úspěšně zvládnuté podání je označeno takové, kdy se míč dotkne země na polovině kurtu soupeře nebo když se dotkne míče soupeř před jeho dopadem na zem kdekoli na kurtu i mimo něj.

Podání může být provedeno ze stoje, v chůzi, z běhu a také s výskokem (smečované). Jak bylo řečeno už v kapitole 6.2, je zde čára 3 metry od poloviny kurtu, zpoza které se musí podávat. Při podání ve stoje je jasné, že hráč zůstává nadále za čarou. Ovšem hráč, který při podání jde, běží či skáče, musí kontrolovat svůj první kontakt se zemí po podání, tedy po udeření míče. Jde o to, že právě první kontakt se zemí po podání musí stále proběhnout před čarou pro podání. Je zde ovšem také pravidlo, které dovoluje mít po podání nohy za čarou pro podání. Toto nastává tehdy, když hráč ztratí kontakt se zemí a dopadne na obě nohy současně. Za těchto okolností může hráč dopadnout za podávající čáru.

Během podání nesmí být žádný hráč podávajícího týmu na polovině soupeře. Podání musí být zahájeno a provedeno bez většího prodlení po předchozí rozehrě. Pokud bylo podání zahájeno (nadhozem), ale míč nebyl udeřen, je to považováno za chybu.

6.11 Příjem a nahrávka

Pravidla určují maximální počet úderů a spadnutí míče na zem během jedné roze hry. A to tak, že při roze hře jeden hráč může udeřít pouze jednou a v jednom týmu při jedné roze hře mohou hrát maximálně 3 hráči. Míč se země může dotknout před úderem pouze jedenkrát. Jestliže dva hráči jednoho týmu zahrají úder společně, hledí se na to, jako na dva údery. Přehrání míče na soupeřovu stranu je platné, jestliže míč přejde přes pásku a dotkne se země na straně soupeře nebo když se dotkne míče soupeř před jeho dopadem na zem kdekoli na kurtu i mimo něj. Úder na soupeřovu polovinu přes pásku je též možné provést takzvaně z první, tedy bez dopadu na vlastní polovině. Když jde míč na stranu soupeře pod páskou, je označen za chybu v momentě, když překročí půlící čáru. Toto pravidlo neplatí vždy. Když hráč na příjmu nahraje tak, že míč projde pod páskou (ať s dopadem či z „voleje“), je hratelným zpět pod páskou, pokud ho spoluhráč pošle zpět bez dopadu na soupeřově polovině. Zároveň však nesmí překážet protihráči, jenž ovšem také nesmí překážet. Vracení míče ze soupeřovi poloviny na vlastní nad páskou je považováno za chybu.

6.12 Bodování

Každá chyba se počítá jako bod pro soupeře. Vyhrané body jsou zaznamenávány na skóre kartu pomocí arabských číslic a jsou také psány v pořadí, v jakém jich bylo dosaženo. Zapsání do skóre karty následuje po rozhodnutí hlavního rozhodčího.

Například:

ČR	1				2		3			4			5	6		7		8	
Německo		1	2	3		4		5	6		7	8			9		10		11

Obr. č. 4 Skóre karta

Zdroj: vlastní

6.13 Rozhodčí

Každé utkání se odehrává pod dohledem čtyř rozhodčích. Jeden hlavní, který působí ve své zóně, kterou má u stojanu na pásku. Hlavní rozhodčí zajišťuje dodržování pravidel a rozhoduje podle svého uvážení. Jeho rozhodnutí jsou nezpochybnitelná. Tento rozhodčí může využít pomoci čárových rozhodčích, kteří s pomocí zvednutého praporku nebo ruky hlásí, když se míč dotkne země kdekoli mimo kurt. Čárový rozhodčí stojí na rohu kurtu tak, aby mohl hlídat protilehlou postranní čáru naproti hlavnímu rozhodčímu. Posledním rozhodčím je zapisovatel skóre, jenž působí na stejné straně kurtu jako hlavní rozhodčí.

Hlavní rozhodčí musí před utkáním zkontrolovat kurt, pásku a míč. Dále také kontroluje skóre kartu a zajišťuje, aby buď oznámil průběžný stav nebo aby byl zobrazován. Také dohlíží na losování před utkáním. Pokud se hraje utkání na čas, je rozhodčí zodpovědný za jeho měření a dodržení. Čas může běžet někde na tabuli, ale i tak je za něho zodpovědný, kupříkladu při výpadku energie, zastavení apod.

Hlavní rozhodčí zahajuje utkání i rozehru a samozřejmě je také ukončuje. Má právo utkání přerušit nebo ukončit z různých důvodů. Dále signalizuje přerušení zápiskáním, hlasovým pokynem (zakřičením) či vstoupením do kurtu. Doba nastaveného času z důvodu přerušení musí být oznámena ihned po přerušení nebo jiném zdržení ve hře. Každý bod a jeho odůvodnění musí být nahlas oznámeno nebo naznačeno. Jestliže rozhodčí rozhodne, že se bude rozehra opakovat, ukáže směrem k oběma týmům vztyčenými palci nahoru. Rozhodčí dále ukazuje na prstech bodový rozdíl na stranu týmu, který aktuálně vede.

Rozhodčí na konci utkání vyhláší jeho konečný stav. Správnost výsledku v zápise o utkání potvrzují svým podpisem hlavní rozhodčí, zapisovatel a oba kapitáni týmů.

Na turnajích může dojít k situaci, že čárové rozhodčí zastupují hráči nehrajících týmů. Toto je znovu na organizátorovi turnaje a popřípadě musí nastavit pravidla, jak se budou týmy střídát.

6.13.1 Halová úprava

Národní asociace si mohou pro utkání v hale upravit pravidlo o čtyřech rozhodčích pouze na rozhodčí dva. Pokud utkání řídí dva rozhodčí, každý z nich má výhradní právo rozhodnutí o chybách během utkání. Své rozhodnutí nemusí konzultovat s druhým rozhodčím. Jeden z řídících rozhodčích musí před utkáním zkontrolovat kurt, pásku a míč. Ten samý rozhodčí také kontroluje skóre kartu a dohlíží na los před utkáním.

6.14 Tresty

Hlavní rozhodčí má právo udělovat žluté a červené karty a zároveň také trestný bod při nesportovním chování týmu či jednotlivce. Hráč může dostat žlutou kartu, což znamená napomenutí bez trestu. Pokud hráč dostane žlutou a červenou kartu současně, je vyloučen na dobu hry, dokud oba týmy neuhrají dohromady 10 bodů a poté se vrací zpět do hry. Pokud ovšem hráč dostane červenou kartu rovnou, je diskvalifikovaný a nesmí již zasáhnout do utkání. Může být ovšem následně nahrazen některým z náhradníků. Hlavní rozhodčí taktéž může trestat nesportovní chování, především zdržováním. Při zdržování hry dostává kapitán žlutou kartu, při opakovaném zdržování hry je připsán týmu soupeře bod.

6.15 Rozehra

Každá rozehra je zahájena podáním některého z týmů a ukončena chybou některého z týmů, signálem o časovém konci setu nebo přerušením. Přerušením lze označit jakékoliv zastavení hry, které není způsobeno porušením pravidel nepokojem hráčů či diváků. K tomuto může dojít, když divák vejde do kurtu nebo jsou diváci tak hlasití, že není slyšet rozhodčího. První rozehra v setu je dána losem (kapitola 6.7) a pravidlem o změnách podání v dalších setech (kapitola 6.5.4). Každou následující rozehru zahajuje podáním ten tým, který v předchozí rozehře udělal chybu. Když dojde k přerušení (viz výše), podává znovu ten tým, jenž naposledy rozehru zahajoval¹³.

---

¹³ IFA, *Fistball – Rules of the Game*. [online], [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/wp-content/uploads/2017/03/IFA-Rules-of-the-Game.pdf>

6.16 CHYBY

Aby tým bodoval (skóroval), musí donutit soupeře, aby udělal chybu. To je jediná možnost, jak získat bod. V této práci jsem již občas nějaké chyby uvedl, ale zde bych je rád shrnul a stručně popsal.

6.16.1 Přeslap

Jak jsme si ukázali již v kapitole 6.10 o podání, tak víme, že hráč musí podávat zpoza podávající čáry. Pokud hráč při podání na čáru šlápne, či jí překročí, je to chyba. Výjimku tvoří odraz před čarou a dopad na obě nohy současně.

6.16.2 Dotyk míče pásky

Této chyby se může hráč dopustit při podání a při přehrávání k soupeři. Jakýkoli sebemenší dotek míče s páskou je brán jako chyba.

6.16.3 Dotyk hráče pásky

Hráči si při rozehře musejí dávat pozor na pásku. Pokud se jí jakkoli během rozehry dotknou, je to považováno za chybu.

6.16.4 Aut

Aut znamená jakýkoli dotyk míče se zemí mimo vymezený kurt. Pokud se míč dotkne země mimo vymezený kurt, je to bráno jako chyba týmu, jenž se jako poslední dotkl ve rozehře míče.

6.16.5 Dva dopady mezi přihrávkami

Mezi přihrávkami spoluhráčů je povolen jeden dopad míče v kurtu. Pokud spoluhráč nestihne odehrát míč před druhým dopadem míče na zem, je to bráno jako chyba.

6.16.6 Čtyři doteky hráčů

Při jedné rozehře má tým povolené 3 přihrávky, tedy 3 doteky s míčem před přehráním k soupeři. Pokud tým v jedné rozehře udělá 4 přihrávky nebo 4 doteky míče, je to bráno jako chyba.

6.16.7 Nečistá přihrávka

Hráč může míč přijmout, přihrát či přehrát k soupeři pouze za pomoci pěsti či paže. Pokud hráč zahraje míč s dvojitým odrazem nebo jinou částí těla, je to bráno jako chyba.

6.16.8 Míč pod páskou

V kapitole 6.15 jsme hovořili o rozehrách a také zde popisovali situace míče procházejícího pod páskou. Pokud tým zahraje míč pod páskou, může ho vrátit zpět pouze znovu pod páskou, a navíc z „voleje“. Jestliže míč, který prošel na soupeřovu polovinu pod páskou, u soupeře spadne, je to bráno jako chyba týmu, jenž míč k soupeři odehrál.

6.16.9 Dotyk míče hráčů ze střídačky a realizačního týmu

Jestliže se při stále probíhající rozehře dotkne míče někdo ze střídačky nebo někdo z realizačního týmu například před dopadem do autu, je to bráno jako chyba.

6.16.10 Otevřená dlaň

Pokud je míč zahrán otevřenou dlaní, pak je to bráno jako chyba.

6.16.11 Na soupeřově polovině

Když hráč přeběhne na polovinu soupeře, nesmí nijak ovlivňovat a znemožňovat rozehru soupeře. Pokud hru na soupeřově polovině ovlivní, je to bráno jako chyba.

6.16.12 Zdržování hry

Pokud dojde ze strany týmu ke zdržování hry, je napomenut. Pokud se ovšem zdržování opakuje, pak je to bráno jako chyba a bod získává soupeř.

6.16.13 V hale zeď, strop, ukotvení pásky

Pokud hrajeme utkání v hale, jsou zde různorodé podmínky co se týče velikosti haly, tedy vzdálenosti zdi od kurtu a také výška stropu. Pokud se míč dotkne zdi nebo stropu při příjmu (returnu) a při přehrávání k soupeři, je to bráno jako chyba. Pokud je ovšem dotyk při rozehře na vlastní půlce, je to bráno jako součást hry a může se pokračovat ve rozehře. Pokud se míč nebo hráč dotkne ukotvení stojanu či ukotvení pásky, je to bráno jako chyba.

7. ÚDERY

Při hraní faustballu používáme různé údery, které záleží na stádiu roze hry, jestli je to při obraně, nahrávka při roze hře nebo útok. Rozlišujeme 3 základní údery, které si v následujících kapitolách stručně nastíníme.

7.1 Zpracování míče

Tento úder se používá povětšinou při obraně soupeřova přehrání přes pásku, hlavně při jeho útočné smeči. Před samotným úderem je velice důležitý postoj. Je potřeba, aby byl postoj mírně rozkročný jak v bočné, tak i v předozadní rovině. Těžiště těla je mírně vpředu a paže jsou mírně paralelně napnuté a mírně před tělem. Aby bylo postavení dokonale připravené na odehrání je ještě potřeba vytočit ruce, paže vnitřní stranou ven tak, že palce směřují od těla.

Plochou úderu je předloktí a míč je při tomto úderu odražen směrem dopředu. Paže se po odbití nepohybuje a zůstává v klidu, nikoli tak, aby paže šla nahoru za míčem. Pokud je míč odražen pravou rukou, měla by být v předu i pravá noha. To samé platí samozřejmě i na levé straně.

Cílem tohoto úderu je úspěšné odražení soupeřova útoku tak, aby další hráč měl šanci přihrát míč spoluhráči či ho přehrát přes síť. Obránci často musejí využít skoku tzv. rybičkou do předu a do stran. V těchto pozicích je samozřejmě ještě těžší míč co nejlépe odehrát a ukazuje to kvalitu hráče.

7.2 Nahrávka

Tento úder se využívá při roze hře jako druhý nejčastější. Je to jeden z nejdůležitějších úderů, který rozhodne o útoku. Není to bodový úder, ale ten, který připraví buď dobrou nebo těžkou pozici pro smečáře. Hráč by při nahrávce měl být natočen tím směrem, kam má nahrávka směřovat. Většinou je tedy nahrávač otočen k pásce a drží postavení těla ve směru postavení nohou.

Míč je většinou nahráván k síti a je veden z podřepu vzhůru. Pohyb je veden především celým tělem, zároveň však doplněný o pohyb ruky vzhůru. Znovu platí zásada rukou a nohou. Pokud hráč odehrává míč pravou rukou, má mít předsunutou také pravou nohu. To samé platí samozřejmě i na levé straně.

Cílem nahrávky je to, aby míč po odrazu vyskočil nad úroveň pásy, co nejbližší k síti. Nejideálnější je, když je vysoký míč uvnitř území označeného podávající čarou tak, že má smečář dostatek času se k míči správně postavit a přehrát ho do co nejlepšího místa na soupeřově polovině.

7.3 Smeč

Úder, po kterém může útočící tým donutit soupeře k chybě, může dosahovat velké rychlosti. Při smeči je několik možností, jak jí zahrát. Co se týče pohybu, může proběhnout smeč z místa nebo z výskoku s rozběhem. Při smeči z místa a pravou rukou je váha na levé noze, jenž je vpředu a vytočená mírně dovnitř. Před úderem s dostatečnou časovou rezervou je levá ruka natažena mírně nahoru a vpřed. Následně se zvedne pravý loket a zvedne se také pravé koleno, které se vytočí do strany. Při úderu míče pěstí jde současně souhlasná noha (švihová) vpřed. Když je smeč z rozběhu, dochází prakticky ke stejným pohybům, jako při smeči z místa. Největší úskalí přichází v odhadu zahájení výskoku vzhledem k míči. Hráč si tedy musí držet odstup od míče a nebýt přímo pod ním.

Smeč, respektive přímo úder, se může provést dvěma různými způsoby. Záleží, jakou částí pěstí se míč udeří. Když se míč udeří širokou částí pěstí, tedy prsty, které se dotýkají dlaně a zavírají ji, pak se jedná o úder zvaný *forhend*.

Další možností, jak zahrát smeč je úder nazývaný „hammer“, tedy v překladu do češtiny kladivo. Úder je proveden úzkou částí pěstí protilehlou stranou palce.¹⁴

---

¹⁴ Comenius 2008 - 2010 " Překonávat hranice - zachovat kulturu" - [online], [cit. 2017-03-23]. Dostupné z: <http://www.hspeilstein.at/sites/default/files/downloads/Faustball%20Methodik%20CZ.pdf>

8. ASOCIACE

Faustball má stále větší rozmach po celém světě. Postupně přibývá více národních asociací, které spadají pod mezinárodní asociaci (IFA). Další nadnárodní asociací je evropská asociace (EFA). Nyní si obě asociace představíme.

8.1 International fistball association - IFA – Mezinárodní fistballová asociace

Mezinárodní Faustballová (v oficiálním názvu Fistballová) asociace (dále jen IFA) byla založena roku 1960 ve Frankfurtu nad Mohanem, kde je také její současné sídlo. Je nejvyšší federací a sdružuje národní federace z celého světa. Momentálně je pod hlavičkou mezinárodní asociace 55 národních svazů.

Svazy podle kontinentů:

Afrika: Benin, Jihoafrická republika, Kamerun, Keňa, Namibie, Nigérie, Pobřeží Slonoviny, Středoafriická republika, Svazijsko, Togo

O přijetí žádá a na uznání čeká: Sierra Leone

Amerika: Argentina, Brazílie, Dominikánská republika, Chile, Kanada, Kolumbie, Spojené státy americké, Trinidad a Tobago, Uruguay, Venezuela

Asie a Oceánie: Afganistan, Austrálie, Čína, Čínská Tchaj-Pej, Indie, Irán, Japonsko, Jižní Korea, Kuvajt, Nepál, Nový Zéland, Pákistán, Srí Lanka

O přijetí žádá a na uznání čeká: Bangladéš, Malajsie, Mongolsko, Thajsko¹⁵

Evropské země jsou rozepsány v následující kapitole o Evropské fistbalové asociaci – EFA (kapitola 8.2)

---

¹⁵ IFA, ASSOCIATIONS – *Fistball all over the World*. [online], [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/associations>

IFA se charakterizuje jako dynamické, moderní a efektivní sportovní sdružení, které se snaží společně s členskými asociacemi nabízet vše, co je nutné pro soutěže, aby se konaly ve vysoké kvalitě. Snaží se rozšiřovat svoji působnost po celém světě, protože nabízí široká a specifická spektra sportů a současně se snaží spolupracovat s dalšími sporty a v oblastech politiky, obchodu a médií. Současně také zajišťuje vzdělávací programy pro rozvoj hráčů, trenérů, rozhodčích a funkcionářů.

Mezinárodní asociace očekává základy hraní fair-play na všech úrovních soutěží. Je zde také velká snaha o stejné příležitosti pro muže a ženy a ochrana proti diskriminaci.

Spolupráce s mezinárodními institucemi je pro IFA samozřejmostí a snaží se i samotné instituce podporovat. Mezi ně patří například Mezinárodní olympijský výbor (MOV), Mezinárodní asociace Světových her (IGWA), Mezinárodní federace univerzitního sportu (FISU) a také Světová antidopingová agentura (WADA), protože se IFA snaží vystupovat proti jakékoli formě dopingu¹⁶.

Členové mezinárodní asociace:

Prezident	Karl Weiss (Rakousko)
Generální sekretář	Jörn Verleger (Německo)
Viceprezident	Carlos H. Hexsel (Brazílie)
Tajemník	Franz P. Iten (Švýcarsko)
Předseda sportovní komise:	Winfried Kronsteiner (Rakousko)
Člen sportovní komise:	Roger Willen (Švýcarsko)
Člen sportovní komise:	Alwin Oberkersch (Německo)
Předseda zdravotní a antidopingové komise	Giana D. Hexsel (Brazílie)
Předseda komise sportovců:	Tricia Groeber (USA)
Předseda Evropské Fistballové Asociace:	Franco Giori (Švýcarsko) ¹⁷

¹⁶ IFA, *Mission Statement & Values*. [online], [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/mission>

¹⁷ IFA, *Board*. [online], [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/organization-new>

8.2 European Fistball Association – EFA – Evropská fistbalová asociace

Prvotně bylo založeno sdružení European fistball, které bylo již od svého počátku v roce 1960 součástí Mezinárodní asociace. Samostatná Evropská faustballová asociace (dále jen „EFA“) byla založena roku 2015 během mistrovství světa v Argentině. Její sídlo je ve městě Alhorn v okrese Oldenburg, Dolní Sasko. EFA je založena jako první a nadále jediná kontinentální asociace, ale další asociace by měly v budoucnu následovat. Evropská fistbalová asociace sdružuje jednotlivé národní asociace v Evropě¹⁸.

V současné době sdružuje EFA 22 národních asociací:

Albánie, Belgie, Česká republika, Dánsko, Island, Itálie, Kypr, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Rakousko, Rusko, Řecko, Slovinsko, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Ukrajina, Velká Británie

O přijetí žádá a na uznání čeká:

Chorvatsko, Litva¹⁹

Oficiálním jazykem pro komunikaci v EFA je angličtina a němčina.

Organizační struktura EFA:

- Kongres
- Předsednictvo
- Komise
- Auditor

---

¹⁸ EFA, *European Fistball Association*. [online], [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://efa-fistball.com/efa>

¹⁹ IFA, *ASSOCIATIONS – Fistball all over the World*. [online], [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/associations>

Kongres

Je to nejvyšší orgán EFA. Skládá se ze dvou zástupců jednotlivých členských svazů a členů prezidia. Řádný kongres se koná každé dva roky, kdy se volí nové členové předsednictva.

Předsednictvo:

Prezident - zastupuje EFA

Generální tajemník - zajišťuje hladký administrativní chod

Předseda sportovní komise - zajišťuje technické provedení soutěží, vše kolem rozhodčích, trenérů a také jejich školení²⁰

Současné složení předsednictva:

Prezident:	Franco Giori (Švýcarsko)
Generální tajemník:	Ulrich Meiners (Německo)
Marketing:	Jürgen Albrecht (Německo)
Tiskový mluvčí:	André Albrecht (Švýcarsko)
Předseda sportovní komise:	Josef Andolfatto (Švýcarsko)
Soutěže národních týmů:	Josef Andolfatto (Švýcarsko)
Soutěže klubových týmů:	Ulrich Meiners (Německo)
Komise rozhodčích:	Karl Hinterreiter (Rakousko)
Předseda komise mládeže:	Jürgen Albrecht (Německo)
Člen asociace:	Gerhard Zeller (Rakousko)
Člen asociace:	Petr Riedl (Česká republika)
Pokladník:	Bernd Höckel (Německo) ²¹

---

²⁰ EFA, *Satzung*. [online], [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: http://efa-fistball.com/files/efa_satzung.pdf

²¹ EFA, *Organigramm-EFA Organizational-Chart*. [online], [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: http://efa-fistball.com/files/organigramm-efa_organizational-chart-201609.pdf

8.3 Česká faustballová asociace – CFA

Naše národní asociace (dále jen „CFA“) byla založena v roce 2009 a sídlí ve Zdechovicích, okres Přelouč. Jedním z hlavních úkolů asociace je dostat hru do většího povědomí sportovních nadšenců, a tudíž její popularizace v ČR. Dále CFA zajišťuje organizaci soutěží, přípravu reprezentačních výběrů mužů, žen, juniorů a juniorek na vrcholné světové akce a jejich účast na nich. Česká reprezentace se účastní Mistrovství Evropy, Mistrovství světa, Světového poháru a Světových her. Pro mistra ČR zajišťuje asociace účast v IFA Cupu.

Předsednictvo:

Prezident	Jan Mazal
Mezinárodní spolupráce	Irena Coufalová
Sekretář pro Bundesligu	Petr Riedl ²²

CFA významně spolupracuje s Českým olympijským výborem (ČOV), který je v kontaktu nejen s olympijskými sporty, ale také s neolympijskými, kterým je faustball. V letech 2014 - 2016 byla podpora konkretizována na část mládeže CFA, když byla poskytnuta finanční podpora na realizaci projektu „Český Faustík“, do kterého se mohly přihlásit školy, sportovní organizace a další zájmová sdružení. V současné době (resp. roky 2016 - 2018) je realizován projekt „Český Faustík II“ na pomoc při zahájení činnosti v klubech a školách a také projekt „Český Faustík – kempy“, kdy jsou realizovány kempy pro faustballovou mládež, která se účastní tréninkových kempů s trenéry ČR a také reprezentanty.²³

---

²² CFA, *Czech Faustball Asociation*. [online], [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: <http://www.czechfaustball.cz/Asociation>

²³ CFA, *Český Faustík*. [online], [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.faustballczech-cfa.cz/clanky/cesky--faustik/>

9. DŮLEŽITÉ TÝMY V ČR

V této kapitole bych Vám chtěl představit dva důležité týmy, které působí na našem území a reprezentují naši republiku. Jedná se o tým FaC Zdechovice a reprezentaci České republiky.

9.1 FaC Zdechovice

Tento klub je ve faustballu na území ČR největší a pro tento sport nejdůležitější. FaC Zdechovice má tento rok desetileté výročí fungování klubu, protože byl založen roku 2007. Ovšem neznamena to, že by předtím klub ve Zdechovicích nebyl. FaC totiž navazuje na klub ŠSK Zdechovice, jenž byl v režimu fungování od roku 1993.

FaC se hned rok po svém založení stal mistrem ČR a tento primát již nikomu dodnes nepřepustil. Je tedy v současnosti devítinásobným v řadě úřadujícím mistrem republiky za roky 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016.

Od roku 2010 se FaC stal pravidelným účastníkem finálového turnaje Ligy evropských faustballových mistrů. Ovšem v konkurenci profesionálních týmů z Německa, Švýcarska a Rakouska je zde těžké uspět a povětšinou končí na zadních pozicích. Tyto turnaje však dávají velké zkušenosti hráčům a realizačnímu týmu, kdy se setká s fungováním jiných týmů na nejvyšší úrovni.

Jelikož faustball je jako rodina a panují zde vždy dobré vztahy mezi různými národnostmi, chtěly ostatní státy, týmy pomoci v rozvoji českého faustballu. Jednalo se o několika možnostech, jak zapojit FaC do soutěží okolních zemí. Nabídky tedy přišly z Rakouska a Německa. Především fakt cestovních možností a dálničních sítí překlátil váhu na stranu Německa. Od roku 2012 tedy hraje FaC ligovou soutěž v severním Bavorsku - BAYERN NORDOST. Tuto 3. nejvyšší ligovou soutěž dokonce FaC v roce 2014 ovládl. Rok předtím se FaC umístili na 2. místě. Poslední sezónu bohužel Zdechovice zakončily na 7. místě, což chtějí do příštích sezón zlepšit.

V kádru mužů FaC je 12 hráčů²⁴, kteří se věkově pohybují od 16 let do 31 let. Kromě týmu mužů je zde také kategorie žen a žákovské přípravy. U přípravek se těží ze spolupráce se Základní školou Zdechovice, kde v jejím vedení je současně i prezident České faustballové asociace pan Mgr. Jan Mazal.

Pro představu, tým mužů trénuje 2x týdně. Jednou měsíčně dochází ke krátkému víkendovému hernímu soustředění. Jednou ročně před letní ligou vyjíždějí na kondiční soustředění do zahraničí. Zde se také snaží sehnat nějaké partnery a kontakty pro budoucí spolupráci. Letos například byli muži na soustředění v Egyptě a když je viděli atleti z České republiky, kteří zde byli taktéž na soustředění, hned se zajímali a chtěli navázat spolupráci.

Obr. č. 5: CaF Zdechovice muži

Zdroj: Czech faustball

---

²⁴ CFA, *Tým a hráči*. [online], [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.czechfaustball.cz/FACPlayers>

9.2 Reprezentace ČR

Jak jsem již psal, většinu reprezentantů tvoří hráči z FaC Zdechovice. Pro české hráče je těžké dostat se do zahraničí. Tyto případy nastaly, ale neměly dlouhého trvání především z důvodů cestování. Kupříkladu německé kluby jsou schopny nabídnout zahraničnímu hráči studium nebo práci, což je ale ovšem pro člověka velký krok a často toto rozhodnutí nelze akceptovat.

Česká reprezentace je pravidelným účastníkem Mistrovství světa a Mistrovství Evropy. V kategorii mužů je Česká reprezentace v Evropě držitelem 5. místa za Itálií, Švýcarskem, Rakouskem, Německem. Zde je cílem do budoucna překonat Itálii a dostat se tak před ní. Na Mistrovství světa jsou muži držiteli 11. místa z posledního šampionátu v Argentině. Reprezentace mužů do 21 let se v minulém roce znovu po dvou letech účastnila Mistrovství Evropy a prezident národní asociace Mgr. Jan Mazal doufá, že se i v dalších letech podaří pravidelně reprezentovat.

Národní reprezentace žen je trochu více omezena základnou hráček a finančními prostředky. Nedochází tu k pravidelným tréninkovým jednotkám, a tak se střídavě účastní šampionátů. Na Mistrovství světa 2014 obsadily ženy 10. místo, o rok později na domácím Mistrovství Evropy obsadily 5. místo. Bohužel na posledním Mistrovství světa v roce 2016 v Brazílii ženy chyběly, protože se nepodařilo získat dostatek financí na tuto nákladnou akci. V tomto roce (2017) by se ženy měly znovu účastnit Mistrovství Evropy.²⁵

---

²⁵ Mgr. Jan Mazal, Prezident české faustballové asociace

Obr. č. 6: Reprezentace muži

Zdroj: Czech faustball

10. ROZHOVOR

V následující kapitole jako doplněk této práce zveřejňuji krátké interview s prezidentem České faustballové asociace Mgr. Janem Mazalem, který tak nastíní situaci s faustballem v ČR, ale také ve světě a i to, jak on sám na faustball narazil.

Jak jste se Vy sám k faustballu vlastně dostal?

O mém zapojení do faustballového dění rozhodla náhoda. V 90 letech jsem měl ve škole partu velmi šikovných kluků ve volejbalové přípravce. Chtěl jsem s nimi hrát soutěž, ale v té době nic nebylo pro mladší děti. Na kompetentních místech volejbalového svazu mi řekli, že si kluci musí počkat! Náhodně se mi dostal do rukou článek v odborném časopise, ve kterém se psalo o návratu faustballu do Čech. Vyzkoušeli jsme a klukům se to zalíbilo. Od roku 1993 jsme tedy začali hrát, jezdit po turnajích (Praha, Štěchovice) a dostali se do povědomí v Německu. Ve své kategorii U10 se tehdy kluci stali zemskými mistry Německa... Kluci se postupně vydali na studia a parta se rozpadla. Já jsem se opět věnoval extraligovému mládežnickému volejbalu. Ale o pár let později přišel čas, kdy se klukům zastesklo po faustballu. V roce 2007 jsme opět založili ve Zdechovicích oddíl a vyrazili na turnaje. S prvními zápasy se vrátila i jejich herní kvalita, a hlavně chuť něco dokázat. Zapojili jsme se do faustballového dění. Ve stejném roce jsme se podívali na Mistrovství světa. Tam nastal asi ten hlavní bod zlomu v mém vztahu k faustballu. Pomalu jsem opustil volejbalové trénování a plně se začal věnovat faustballu. O dva roky později jsem se z rozhodnutí mezinárodní federace postavil do čela tohoto sportu v ČR.

Je těžké shánět nové nadšence (hráče, funkcionáře, diváky) pro tento sport, když není tak známý? Předpokládám, že se najde mnoho lidí, kteří o tomto sportu slyší a rádi by poznali nepoznané ...

Budovat strukturu každého sportu je velmi těžké. Sehnat zodpovědné a zapálené lidi, kteří pomohou v různých místech rozjet činnost klubu je v současnosti ten největší problém. Měl jsem vizi, že dokážeme najít společnou řeč především s vysokými školami – pokud by

se nám podařilo dostat faustball na fakulty, mohli by tělocvikáři pomoci rozšířit základnu. Oslovili jsme snad všechny univerzity – z některých se nám vrátila zamítavá odpověď, jiné neodpověděly vůbec. Organizujeme ukázky, na které se snažíme zvát učitele. Zájem je ale mizivý.

Noví zájemci přicházejí většinou z řad známých současných hráčů...

Jste členem ČOV, jaké je být součástí takové organizace a jaký na vás dělá dojem, co se týče kontaktu s menšími neolympijskými hrami?

Pro nás je to velká pocta být součástí olympijské rodiny. Patříme sice mezi malé sporty, ale vedení ČOV nás řadí mezi neolympijské sporty, o kterých se ví. V současném vedení ČOV jsou lidé, kteří stáli u zrodu svých sportovních odvětví u nás a dokáží pochopit, jakými problémy musíme projít. Myslím si, že setkávání zástupců malých neolympijských sportů na půdě ČOV je pro mnohé z nás inspirující.

Když se podíváme na financování, jakým způsobem je financován tým FaC Zdechovice a jak reprezentace?

Už předchozí odpověď naznačuje, že financování malých sportů je u nás velmi problematické. V mnoha případech je postaveno na vlastních prostředcích sportovců. My nejsme výjimkou. Značnou část nákladů nesou hráči.

Tým FaC Zdechovice hraje pravidelnou ligovou soutěž v Německu. Ta je spojena s velkými náklady. Část pokryje příspěvek obce, která tak uznává přínos nejen ligového týmu, ale i úspěchy a pravidelnou činnost žákovských výběrů a přípravky.

Financování reprezentace je samostatnou kapitolou. Jsme malým sportem, který na státní podporu nedosáhne. Na pokrytí nákladů spojených s účastí na šampionátech se snažíme najít partnery. Nabízíme reklamu na dresech, v tiskovinách ... částečně si hradí i hráči. Reprezentace úzce spolupracuje s firmou Hummel, která pomáhá s vybavením týmů. Zatím si nemůžeme vyskakovat, ale vždy se najdou lidé, kteří ocení naši práci a v rámci svých možností nám pomáhají. Třeba i zajištěním soustředění výběrů v zahraničí.

Co dělá národní asociace pro to, aby byl tento sport více populární a známý, pokud o to vlastně tento sport stojí? Čeho byste chtěl s faustballem v ČR dosáhnout?

Snažíme se rozšířit členskou základnu. Před dvěma lety jsme zahájili projekt Český Faustík. Jde o projekt nabízený školám, v rámci kterého seznámíme zájemce s pravidly, předvedeme zápas, nabízíme besedy a hlavně pomůžeme materiálně vybavit.

Pořádáme i ukázková soustředění, na která zveme učitele. Cílem je dostat faustball do škol. Jedná se o nenáročný (co se týká nároků na vybavení).

Vize, se kterou jsem přicházel do vedení faustballu u nás, se mi však nepodařilo naplnit. Myslel jsem, že pro rozvoj našeho sportu bude velmi prospěšné dostat jej do povědomí na univerzitách. Pokud si faustball oblíbí učitel, povedeme k tomu i své žáky. Oslovili jsme snad všechny univerzity u nás. Jak již bylo uvedeno, některé nám odpověděly odmítavě (nedovoluje jim to jejich učební plán apod.), některé neodpověděly vůbec.

Chtěli bychom dosáhnou toho, že připravíme podmínky k založení pravidelné ligy v kategoriích dospělých (zápasy by se mohly hrát i turnajově) a Školní ligu – ta se nám v omezené míře daří, ale ...

Na posledním ME obsadila reprezentace mužů 5. místo. Byl jste s tímto šampionátem spokojen – jak herně, tak i umístěním?

Už samotná účast na šampionátu je pro nás vždy úspěchem. Šampionát v Rakousku byl poprvé pořádán v rozšířeném formátu. Odjížděli jsme s obavami – ligová sezóna se nám vůbec nevydařila a nevěděli jsme, co očekávat od soupeřů ve skupině. Poláci byli pasováni za černé koně, a navíc v jejich řadách stáli skutečné světové hvězdy. Po šampionátu však převládla spokojenost. Předvedená hra byla velmi dobrá a konečné 5. místo obhajobou naší příslušnosti k evropské špičce. Těší mě i pochvalná hodnocení kolegů z Německa – jejich slova o moderní hře našeho týmu potěšila. Přesto si vezu i zklamání. To přišlo po nevydařeném čtvrtfinálovém zápase s Itálií. Porážka nás stála možnost bojovat o medaile. Obzvlášť, když jsme v tomto zápase vlastními chybami Italům přispěli k vítězství. Ale celková bilance týmu na šampionátu byla skvělá: 6 odehraných zápasů a z toho 5 vítězných. Lepší bilanci měli jenom šampioni z Německa.

Myslíte, že by ČR někdy mohla zaútočit na medaili?

Samozřejmě v to věřím. V roce 2014 byli naši junioři krůček od bronzu. Loňský šampionát dospělých nás postavil do rolí příjemných překvapení. Medaile je sice daleko, ale byl bych špatný trenér, kdybych nevěřil v úspěch. Postupnou metou je ale v současnosti vrátit Italům porážku a dokázat se posunout na 4. místo. Ale tak jako na úspěch pomýšlíme my, věří v něj i Srbové, Poláci, Španělé. Velmi nebezpečné budou výběry Dánska, Belgie, Holandska. Jakmile se na šampionát dostanou Rusové, budou chtít uspět i oni. Prostě konkurence touží po úspěchu také...

Jak vím, dokonce jste se i zúčastnili Mistrovství světa v Argentíně - jaké bylo reprezentovat zemi v takové části světa?

Především finančně velmi náročné. Jakmile jsme měli jistotu naší účasti, věnovali jsme ¾ roku nejen sportovní přípravě, ale i zajištění dostatku financí. I s přispěním nominovaných hráčů, kteří si přispěli na úhradu letenek, se nám to podařilo. Všichni, kteří již zažili předchozí šampionáty v Německu a Rakousku, se velmi těšili. A právě srovnání s organizací nevychází pro Argentinu příznivě.

Přesto obléknout národní dres, slyšet národní hymnu na stadionu a zažít atmosféru šampionátu, je vrcholem sportovní kariéry. V Argentíně to navíc bylo umocněno setkáváním s českými emigranty žijícími zde dlouhá léta. My jsme se pro ně stali spojením s rodnou zemí. Stalo se nám například, že po shlédnutí našeho zápasu v televizi, za námi přijeli starší manželé, aby se s námi večer setkali a popřáli nám mnoho štěstí v dalších zápasech.

Hráči jistě nezapomenou na atmosféru na ulicích, když jsme cestou na stadion potkávali studentky místních škol. Chlapci byli středem zájmu. Když jsme to s mým asistentem pozorovali, připadali jsme si jako v dobách zlaté éry Beatles. To kluci v Čechách prostě zažít nemohou. Stejně jako se jim asi nestane, aby rozdávali tolik autogramů a fotili se s fanynkami. No a cestovat na stadionu k zápasu na korbě nákladního auta, jehož rodný list má stejné datum jako mé ... prostě jižní Amerika a její atmosféra.

O stejné zážitky přišla naše děvčata. Ta se probojovala na šampionát v Brazílii, ale nepodařilo se nám finančně jejich účast zajistit.

Když jsme u Argentiny – jak tam prožívají faustball a jak je tam populární?

Faustball je v Argentině velmi populární. Vše je ale podloženo úspěchem či neúspěchem národního týmu. Fanoušci dokáží při vítězství vynášet své hrdiny stejně dobře, jako je zatratit při porážce. Nejobjektivnějšími a nejvěrnějšími fanoušky jsou ale ti švýcarští. Doprovází své týmy po celém světě, na stadionech jsou nepřehlédnutelní a dokáží uznat a ocenit dobrou hru soupeře.

A ještě otázka na šampionáty – jak je vnímáte po pořadatelské stránce? Je to náročné a je zapotřebí hodně lidí? Vy sami máte zkušenost s pořádáním šampionátu.

Šampionáty můžeme rozdělit na tři kategorie. Do nejvyšší patří šampionát mužů. Zajištění této kategorie je v současné době zcela mimo naše možnosti. Za pořádání šampionátů musí složit organizátor světové federaci velmi tučný poplatek – navíc musí zajistit televizní přenosy ze zápasů. Ani to není u nás jednoduchá záležitost.

Do druhé kategorie patří šampionát žen a juniorů a finálový turnaj Ligy evropských mistrů. Do třetí můžeme zařadit šampionáty výběrů U18 a U16.

V minulosti jsme se již stali pořadateli ME U21 a ME žen a finálového turnaje Ligy mistrů. Obě akce jsme zvládli na vysoké úrovni, a dokonce jsme naučili naše kolegy z Evropy, že součástí šampionátu může být i doprovodný kulturní program.

Samotná příprava a průběh musí být zajištěny velkým počtem lidí – technickým personálem na stadionu, delegáty u jednotlivých týmů, doprava, stravování, lékařské zabezpečení. Při přípravě se nám vždy osvědčila spolupráce se studenty. Podmínkou je nadšení – jedná se o dobrovolnickou pomoc.

V loňském roce jsme úspěšně kandidovali na uspořádání finálového turnaje Ligy mistrů. Pořadatelství nám bylo přiděleno pro rok 2019. Na nejbližším zasedání budeme předkládat kandidaturu i na mládežnický šampionát a ME mužů.

11. ZÁVĚR

Než jsem započal tuto bakalářskou práci, musím se přiznat, že jsem neměl až tolik povědomí o celkovém tématu faustballu. Když vezmeme postupně moji práci, hned jako první mě zaujala různorodost názvů. Ano, názvy faustball a fistball jsem znal, ale název punhobol jsem do této doby neslyšel, možná také proto, že neovládám portugalsštinu, ze které tento název vychází. Že se faustball rozšířil také na územích Commonwealthu mi přijde trochu logické, ale vlastně já sám jsem se dozvěděl, kolik zemí do Commonwealthu patří a musím říct, že to pro mě bylo překvapením.

O faustballu jsem věděl, že patří k jednomu z nejstarších sportů a mé původní znalosti sahaly do roku 240 n. l. za dob císaře Gordianuse. Začal jsem pátrat a našel jsem existující mince z této doby, kde je vyobrazen právě Gordianus a drží míč o velikosti dnešního, se kterým se faustball hraje. Ovšem mé znalosti z historie jsem prohloubil do starších dob, protože díky zjišťování informací jsem se dostal dokonce až do 3. století před naším letopočtem.

Zajímavá je také novodobější historie, kdy první pravidla sepsal Antonio Scanio. Ten samý Antonio Scanio, který stál u zrodu pravidel tenisu, beach tenisu a některých dalších sportů. Dalším zajímavým jménem v historii je německý spisovatel Johan Wolfgang Goethe, jenž ve své knize zachytil popis úplně nové, pro něj neznámé hry šlechticů. Ač tento sport v České republice prakticky nikdo nezná, v meziválečném období se na našem území hrála pravidelná ligová soutěž.

Trochu úskalí pro mě někdy znamenal překlad pravidel z anglického jazyka, protože v českém jazyce žádná pravidla neexistují. Bylo pro mě zajímavé sepsovat jako první ucelená pravidla o faustballu v našem jazyce. Nejvíce mě na pravidlech zaujalo to, že ten tým, který získá bod, nepodává. Je to dáno tím, že je snaha donutit soupeře, aby udělal chybu a za odměnu je tým v poli na příjmu. Tudíž zde vidíme rozdíl například s volejbalem, kdy tým, jenž získá bod, podává. Když si vezmeme znovu volejbal, tak zde jednotlivci týmu „točí“ své postavení a střídají se na podání. To u faustballu neplatí, celé utkání může podávat jeden a ten samý hráč, což je tak zajímavé a vidím zde výhodu týmů, které mají dobré smečáře, kteří dobře zvládají podávání.

Dalším zajímavým zjištěním pro mě bylo řešení losu před utkáním. Když mi bylo řečeno, jak se losuje, málem mi spadla brada a začal jsem se mírně smát. Moc dlouho jsem to však jako vtip nebral, hned jsem tomuto svéráznému stylu uvěřil. Ale i tak, aby rozhodčí losoval pomocí propisky, kterou ve vzduchu roztočí a čeká, na jako stranu ukáže, to by mě ani nenapadlo. Když jsme u rozhodčího, je zajímavá jeho povinnost, kdy by měl po rozehrě ukazovat směrem k vedoucímu týmu bodový rozdíl.

Co mě ovšem prakticky nejvíce zaujalo během práce s pravidly, že si v mnoha případech může sám organizátor upravit či zadat pravidla, podle kterých se utkání, či turnaj bude hrát. Jestli na časový úsek nebo na body v setech, na kolik vítězných setů se bude hrát a podobně.

Když jsem začal psát část mé práce o asociacích, udivilo mě, že Mezinárodní asociace funguje již skoro 57 let, zatímco ta Evropská existuje pouhé necelé dva roky. Rozmanitost národních asociací, které spadají pod Mezinárodní asociaci, mě mile překvapila. Namátkou z Afriky to je například Namibie, Svazijsko, Benin. Za Ameriku jsou zde například Brazílie, Kanada a Trinidad a Tobago. Z Asie a Oceánie můžeme na faustballové scéně zaregistrovat například Indii, Austrálii, ale také Srí Lanku. V Evropě kromě naší reprezentace hraje taktéž například Španělsko, Polsko a Island.

Když se dostáváme k nám do republiky, zde je maličká asociace, která má pouhé 3 členy. To ovšem odpovídá velikosti hráčské základny faustballu v ČR. Jediný tým pravidelně hrající ligovou soutěž musí jezdit do Německa, aby měl s kým hrát a hrál soutěž, ve které se bude potkávat se silnými týmy, a tím se také bude samozřejmě zdokonalovat.

Velmi mě také potěšila a nadchla schůzka s prezidentem české faustballové asociace panem Mgr. Janem Mazalem, se kterým jsem konzultoval tuto bakalářskou práci. Když vyslovil větu: „Pokud budeš mít zájem, můžeme se domluvit na spolupráci a vytvořit brožuru v češtině“, tak mě zalil pocit štěstí a naplnění, že měla tato práce smysl a mohl by z toho vzniknout první obsáhlý materiál v češtině. I to by třeba mohlo do budoucna pozvednout zájem sportovců, či učitelů na školách o tento sport, když budou mít v češtině napsán ucelený soupis pravidel.

Právě tento moment mě naplnil novou energií, a proto bych chtěl ve spolupráci s panem Mgr. Janem Mazalem doplnit další informace a vytvořit dokonalou brožuru pro faustball v ČR.

BIBLIOGRAFICKÉ ZDROJE

TIŠTĚNÉ ZDROJE:

FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. 1.vyd. Praha: Portál, 2000. 256 s. ISBN 80-7178-367-6

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. 1. Vyd. Praha: Portál, 2005. 408 s. ISBN 80-7367-040-2

HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-246-0030-7

TÁBORSKÝ, F. *Sportovní hry*, Praha: Grada Publishing, 2004. 164s ISBN 80-247-0875-2

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

CFA, *Co je to faustball?*. [cit. online], [2017-03-03]. Dostupné z: <http://www.czechfaustball.cz/Faustball>

CFA, *Czech Faustball Asociation*. [online], [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: <http://www.czechfaustball.cz/Asociation>

CFA, *Český Faustík*. [online], [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.faustballczech-cfa.cz/clanky/cesky--faustik/>

CFA, *Tým a hráči*. [online], [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.czechfaustball.cz/FACPlayers>

COMENIUS 2008 – 2010, *Překonávat hranice - zachovat kulturu*. [online], [cit. 2017-03-23]. Dostupné z: <http://www.hspeilstein.at/sites/default/files/downloads/Faustball%20Methodik%20CZ.pdf>

EFA, *European Fistball Association*. [online], [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://efa-fistball.com/efa>

EFA, *Organigramm-EFA Organizational-Chart*. [online], [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: http://efa-fistball.com/files/organigramm-efa_organizational-chart-201609.pdf

EFA, *Satzung*. [online], [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: http://efa-fistball.com/files/efa_satzung.pdf

IFA, *ASSOCIATIONS – Fistball all over the World*. [online], [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/associations>

IFA, *Board*. [online], [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/organization-new>

IFA, *Fistball – Rules of the Game*. [online], [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/wp-content/uploads/2017/03/IFA-Rules-of-the-Game.pdf>

IFA, *Geschichte*. [online], [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.fistballeuro2016.at/faustball-geschichte>

IFA, *History*. [online], [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/history>

IFA, *Mission Statement & Values*. [online], [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: <http://www.ifa-fistball.com/mission>

JAZYKY.COM (JAZYKY.STUDIUM.PRÁCE), *Čtyři jazyka Švýcarska*. [online], [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.jazyky.com/ctyri-jazyky-svycarska>

THECOMMONWEALTH, *Member countries*. [online], [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://thecommonwealth.org/member-countries>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Oficiální znění pravidel faustballu. (Rules of the Game).

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Faustballový stadion

Obrázek č. 2: Páska

Obrázek č. 3: Míče

Obrázek č. 4: Skóre karta

Obrázek č. 5: FaC Zdechovice muži

Obrázek č. 6: Reprezentace muži

PŘÍLOHA Č. 1

Oficiální znění pravidel faustballu (Rules of the Game)

Fistball - Rules of the Game

- Fistball as a team sport .
- 2 teams consisting of 5 players each play against each other on a court which is divided into 2 halves by a marked line and a net or rope at a height of 2 metres for men and 1.90 metres for women.
- Each team's aim is to strike the ball across the net (rope) in a way that the opponent fails to return.
- A rally is continued until any team makes an error or a stoppage occurs.
- Each error made by a team counts as a point for the opponents.
- The winner is the team that
  - has won 2, 3, 4 or 5 sets of a set-match
  - has scored the most points in a time-match.

The rules are valid for both **indoor** and **outdoor matches**. Alterations and supplementations due to indoor play are described separately. Special arrangements for juniors are laid down in the addendum.

1 Court and Equipment

- 1.1 The court is a marked rectangle, 50 metres in length and 20 metres in width. The surface should be a level grass court.
Matches under floodlight are permitted.

Indoors

The court is a marked rectangle, 40 metres in length and 20 metres in width.

Member associations are free to specify smaller sizes.

- 1.1.1 The court is divided into 2 team-halves by a marked centre line. Each half has a service line which is marked parallel to this central line at a distance of 3 metres.
- 1.1.2 Boundary lines, the central line and service lines must be clearly marked. The boundary lines are part of the court, the central line belongs to both halves.

A ball touching these lines is considered to be "in".

Indoors

It is regarded as a fault if the ball makes contact with the wall.

As for defence and passing, the whole ceiling is part of the court; a ball touching it is still play-able. If the ball touches the ceiling on the service or return, however, it is regarded as the acting team's fault. All the unremoveable fixtures are either part of the ceiling or the wall.

- 1.1.3 The lines must be between 8 centimetres (5 centimetres at indoor matches) and 12 centimetres wide.
- 1.2 The following must be suspended between two free standing, upright posts at a height of 2 metres for men and 1.90 metres for women. The posts are placed at the intersection of the centre line and the boundary lines.
- a **net**, which is between 3 centimetres and 6 centimetres wide if measured vertically or
  - a **ribbon** which is between 3 centimetres and 6 centimetres wide if measured vertically or
  - a **string** which is between 5 millimetres and 8 millimetres wide if measured vertically.

Nets (ribbons, strings) can only be accepted if they are easily distinguishable by a bright and dark colouring in intervals of 15 to 20 centimetres.

Indoors

If the usage of free standing posts is not possible, the posts can also be affixed to the floor or to the wall.

If the posts cannot be fixed at the intersection of the centre line and the boundary line, this point must be marked by so called substitutional posts. (e.g. high jump racks)

It is not regarded as a fault if the ball or any player touches the anchoring or any other posts outside the marked intersection.

The lengthening of the net (ribbon/string) is regarded as anchoring; contacts by ball or player with this lengthening are therefore not faults, whereas the contact

by ball or player with those parts of the posts that are higher than 2 metres is regarded as a fault.

- 1.3 Spectators, neighbouring courts and other barriers must be at least 6 metres away from the sidelines and 8 metres away from the baselines. The run out must be clearly marked by a dashed line.

Indoors

The run out must at least be 0.50 metres (for the sidelines) and 1 metre (for the baselines).

- 1.4 The fistball is a hollow ball filled with air. Its basic colour is white, but up to 20 per cent of the surface can be made up of several smaller coloured pieces. The ball must be fully inflated. - 3 –

At the beginning of each match the ball must satisfy the following requirements:

- weight 350 - 370 grammes (males)
320 - 340 grammes (females)
- circumference 65 - 68 centimetres
- air pressure 0.55 - 0.70 bar

Balls used in international matches or in the highest leagues of the member federations must meet additional criteria set by the committee and the Technical Commission of the International Fistball Association.

- 1.5 Before the match begins, both team captains draw lots supervised by the referee. The winner either chooses the end or the service. The other captain decides the remaining possibility.
- 1.6 Each team provides at least one standard ball. All balls are checked by the referee prior to the start of play.
- The balls not in use remain under the referee's control.
- 1.6.1 If one team does not provide a match ball prior to the start of play, then it is not allowed to introduce its own ball during the remainder of the match.
- 1.6.2 If neither team can provide a standard ball, the match will not take place.
- The supervising organizer decides on punitive measures to be taken.
- 1.6.3 The referee can put another ball, which has been tested prior to the start of play, into play if the ball in play is not returned immediately, gets lost or becomes unplayable or does not conform to the requirements.

- 1.6.4 If the team has provided more than one ball, the match will be continued immediately with one of these other balls. A further ball exchange is not allowed in this case.

If the team has provided only one ball, the match will be continued with the opponent's ball as long as this ball is regarded as playable.

- 1.6.5 If a team accepts the opponent's ball, it has by default accepted the opponent's other provided balls.

The match will be continued with the other balls if the first ball is not returned immediately, gets lost or becomes unplayable. A further exchange of the ball is not allowed in this case.

- 1.7 The IFF can license or prescribe certain types of balls, nets, ribbons or strings for international competitions.

The national member federations can do the same for national competitions.

Notes

The national member federations may permit departures from the above rules on the court's dimensions, the height of the net (ribbon/string) and the ball's weight for women's, senior or junior competitions.

2 Team

- 2.1 A team consists of 5 players and 5 substitutes who become part of the team from their first entry into the match. At least 4 players must play, but a fifth may join at any time (this is known as completion).

- 2.1.1 Substitutions between the 10 players can be carried out without constraint.

- 2.1.2 Substitution may only be carried out on completion of a rally with prior notification of the referee.

Substitution (entry and leaving) must be carried out at one's own service line.

Both teams may substitute if the match has been interrupted by the referee.

If substitution is carried out without notifying the referee or if there are more than 5 players on the court, the referee interrupts the rally and awards a point to the opponents.

If the team which is not serving announces a substitution, the referee has to ensure that it takes place before the start of the new rally.

- 2.1.3 Substitutions have to be carried out without delay.
- 2.2 One player is the team's captain and has thus to be marked by wearing an appropriate arm-band. He (she) is the only speaker of the team during the match and is responsible for entry and farewell.
  - 2.2.1 The captain continues to perform his duty if substituted except when he (she) has to leave the court due to injury or being sent off. In this case the team has to appoint a new captain.
- 2.3 Each team has to wear a strip of uniform, shape and colour.
  - 2.3.1 Short-sleeved and long-sleeved kits are regarded as uniform.
  - 2.3.2 The use of tracksuit bottoms is not permitted.

The International Fistball Association or the member federations may permit different trousers on condition that all players wear trousers of uniform, shape and colour.
  - 2.3.3 Spikes are forbidden.

3 Playing Time

- 3.1 The match is played in sets.
  - 3.1.1 The match is completed as soon as one team has won 2, 3, 4 or 5 sets.

The amount of sets is set in the invitation to the competition or in the regulation of the relevant competition.
  - 3.1.2 A team wins a set if it has won 11 points by a margin of at least two points; otherwise play continues until one team leads by two points.

A set ends as soon as one team has won 15 points regardless of the margin, eg. 15:14.
  - 3.1.3 Following the end of a set, a change of ends, choice of ball and a service change are made.
  - 3.1.4 Should a decisive set be required, lots are drawn again. As soon as one team wins 6 points, a change of ends, choice of ball and a service change are made.
  - 3.1.5 The break between the sets must not exceed two minutes.

After every 4 sets a break not longer than 10 minutes can be held.
  - 3.1.6 Implementing rules for change of ends: Players leave the court at their ends right after the set, change ends and enter the court only after the referee's instruction

(whistle). Exception: Substitute players who prepare for a forthcoming substitution may use the court for their preparation.

First Note

The International Fistball Association and the member federations may also limit set-matches by time.

In this case clauses 3.1 to 3.1.5 are supplemented as follows:

- 3.2 Each set ends after 10 minutes even if the difference in the score is not more than one point.
- 3.2.1 If a set ends in a draw, it is continued until one team leads by two points.
Should a set's time end during a rally, the rally is interrupted and resumes with the last service.
Should the end of a set's time coincide with the end of a rally, the next rally starts with the service of the team that has made the last fault.
- 3.2.2 The beginning and end of a time-limited set is indicated acoustically. Each set is ended by a signal, the last five seconds being counted out.
Lost time caused by stoppages or delays has to be added at the end of the same set.

Second note

In exceptional cases the member federations may also allow time-limited matches.

- 3.3 The playing time is not more than two times fifteen minutes. The break must not exceed two minutes.
Lost time caused by stoppages or delays has to be added at the end of the same half.
The beginning and end of each half is indicated acoustically. Each half is ended by a signal, the last five seconds being counted out.
Following the half-time-break a change of ends, choice of ball and a service change are made.
- 3.3.1 Should the match be drawn at the end of normal play, the match is extended:
First period of extra time: lots are drawn according to clause 1.5, playing time two times five minutes. If the extra time should end in a draw, a

Second period of extra time follows: lots are drawn according to clause 1.5, playing time two times five minutes. If this extra time should end in a drawing again, the match is continued until one of the teams leads by two points.

Should playing time end during a rally, the rally is interrupted and resumes with the last service.

Should the end of playing time coincide with the end of a rally, the next rally starts with the service of the team that has made the last fault.

The break between these extra times must not exceed two minutes. During the extra times there is no break.

- 3.4 In matches according to clauses 3.1 each team is entitled to a break (time out) of 30 seconds per set after a rally upon notification of the referee.

The players must leave the court. Unless stated otherwise, time-outs are held in the run-out area at the referee's side of court.

4 Rally

- 4.1 Each rally starts with a service and ends with the following fault, the end of a set or half or a stoppage.

- 4.1.1 Following a fault, the serve passes to the team that has made the fault. Following a stoppage, the last service is repeated.

Note

The term "stoppage" denotes any stoppage that is not caused by violation of the rules, e.g. obstruction by spectators or violence between players.

- 4.2 Only faults during a rally are scored. (exception: clause 10.2.1)

- 4.3 It is regarded as a fault if a player or the ball touches the net (ribbon/ string) or the posts during a rally.

- 4.4 Each ball that touches the ground outside the marked court is regarded as the fault of the team that touched it last.

If the ball touches a non-playing person it is regarded as having touched the ground. It is regarded as the fault of the team that touched it last as is catching the ball within the run out if the acting team has lost control over the ball. In all other cases, catching the ball is regarded as obstruction.

- 4.5 It is regarded as a fault if a player enters the opponent's half without good reason.

5 Blow

- 5.1 The short period in which fist or arm touch the ball is referred to as blow. The ball must not be pushed.
- 5.2 The ball may only be hit once with fist or arm.
- 5.3 The fingertips must touch the palm of the hand and the thumb must be positioned alongside the palm at each blow using the fist. If the blow is carried out with the arm, the hand may be opened.

6 Service

- 6.1 The service may be carried out by any player.
- 6.2 The player serving must throw the ball up visibly and hit it directly across the net (ribbon/string).

The service is deemed to have begun as soon as the ball has left the hand of the thrower and ends after the player hits the ball.

- 6.2.1 The service is valid if the ball touches the ground within the opponent's court-half or if it touches an opponent within or outside the opponent's half.

- 6.3 The service may be carried out running, jumping, standing or walking.

Running and jumping, however, are permissible only if the first ground-contact after the service is behind the service line.

If a standing player has lost contact to the ground during the service, the first ground contact must be behind the service line.

If a player that has lost ground contact during his serve touches the ground simultaneously with both feet (one foot in front of the service line – the other behind) after the service – this is NOT regarded as a fault.

A service by a standing player constitutes the initial ground contact if the standing leg is not involved in the second ground contact.

A service by a walking player leads to a service carried out standing and is therefore permissible according to paragraph three.

- 6.3.1 During the service no player of the serving team must be in the opponent's half.
- 6.3.2 The service line, the space between central and service line and the ground outside the court must not be stepped on by the server prior to the first ground contact after the service behind the service line.

- 6.3.3 The person serving may straddle across service or side line with one leg.
- 6.4 The service has to be started and carried out without any delay.
- 6.4.1 If a service has been initiated, but not carried out because the ball is no longer hit, this is re-garded as a fault.

7 Return and Pass

- 7.1 Within each half the ball
  - may only be hit once by a player,
  - may not be hit more often than three times altogether
  - may not touch the ground more than once before each blow.
- 7.1.1 If two players of a team hit the ball simultaneously, this is regarded as two blows.
- 7.2 The return of the ball is valid if it is hit across the net (ribbon/string) and touches the ground within the opponent's court-half or touches an opponent inside or outside the court.
- 7.2.1 A ball which enters the opponent's half below the net (ribbon/string) in a direct blow turns into a fault when crossing the central line.
- 7.3 A blow in the opponent's half across the net (ribbon/string) from one's own half is permissible.
- 7.4 A team is allowed to return even if the ball which has been hit in the opponent's half or which has touched the ground in the opponent's half has not yet crossed the net (ribbon/string).
- 7.5 The return of a ball below the net (ribbon/string) is permissible if it has bounced from one's own half into the opponent's below the net (ribbon/string) and has not touched the ground yet.
- 7.5.1 The return of a ball from the opponent's half into one's own half across the net (ribbon/string) is regarded as a fault.
- 7.5.2 A ball which has bounced from one's own half into the opponent's must not be hit by the opponents before it has touched the ground. This rule does not apply if the ball has touched the ground in one's own half after the second blow.
- 7.6 If the ball hits
  - the net (ribbon/string),
  - the posts,
  - the central line

- or if it touches the ground outside the court
  - or if it directly crosses the central line below the net (ribbon/string),
- immediately after a block, this is not regarded as a fault. The last service is repeated.

Indoors

If the ball touches the ceiling or the wall outside the court, this is not regarded as a fault. The last service is repeated.

Note

A block shall be defined as follows: if both players touch the ball simultaneously or - unnoticed by the referee - in extremely short succession.

- 7.6.1 Following a block, the team and the blocking player in whose half the ball has touched the ground may still hit the ball three times.
- 7.7 If the ball has crossed the side line or the base line after a pass or return, it may still be hit as long as it touches the ground. The ball may be passed to another player or returned directly across the net (ribbon/string).
- 7.8 If one player is obstructed by an opponent, this is regarded as his/her point. If a player is still allowed to hit the ball, he (she) takes precedence and must not be obstructed in the opponent's court-half.
- 7.8.1 If a player or a rally is obstructed by spectators, referees or any other barriers within the court or the run out, this is not regarded as a fault. The last service is repeated. Obstructions by members of the own team, substitutes or coaches is regarded as a fault.

8 Scoring

- 8.1 Each fault counts as a point for the opposing team.
- 8.2 The points won are entered on a score card using Arabic numerals, in sequence.

9 Referees

- 9.1 Each match is supervised by a referee, who is assisted by two linesmen and one scorer.

Indoors

The member federations may allow two referees for indoor matches.

- 9.2 The referee ensures that the rules are complied with and makes decisions at his own discretion. He may be assisted by the linesman.
His (Her) decisions are undisputable.

Indoors

If two referees supervise the match, each of them has sole decision on faults seen during the match. He/She is responsible for his/her decisions and may not consult the other referee.

- 9.2.1 The referee has to check the court, the balls and the strips. He/She also checks the score card and supervises the drawing of lots prior to the match.
If the match is played within time limits the referee is responsible for timekeeping. The actual timekeeping may be centralized, but the referee stays responsible for his/her court.

Indoors

If two referees supervise the match, one of them has to check the court, the balls and the strips. He/She also checks the score card and supervises the drawing of lots prior to the match.

- 9.2.2 The referee starts and ends the match and has the right to interrupt it and to discontinue it. He/She indicates interruptions, extra times and points by whistling, shouting or a stepping onto the court.
The duration of the extra time must be announced immediately after the rally (interruption) or the delay.
- 9.2.3 Each point and its justification has to be announced aloud. At the same time the referee points in the direction of the team that has won the point.
If the referee decides that the last service be repeated he/she points in the direction of both teams.

The referee supervises the scorer so as to ensure correct scoring and takes care that the score is constantly announced or displayed.

9.2.4 The referee stays outside the court during the match. Exception: see clause 9.2.2

9.2.5 The referee announces the result after the end of the match.

The referee, the scorer and the two captains have to witness the correctness of the entries in the score card by their signatures.

9.3 The linesmen stand at the corner points of the sidelines opposite the referee. They help the referee supervise the match and indicate when a ball touches the ground outside the lines through raising a flag or arm.

9.4 The scorer stands close to the referee and scores the points for both teams following the referee's call.

10 Penalties

10.1 The referee has the right to punish unsportsman-like behaviour in the following way according to the severeness of the offence:

- caution (yellow card)
- suspension until both teams together have won 10 points (yellow and red card)
- disqualification (red card)

10.1.1 A suspended player may not be replaced during the time of the suspension.

If the team that received the suspension does not have the right to serve after the rally following the suspension, the referee interrupts the match in order to enable the team to complete according to clause 2.1.2 paragraph 3.

If during a suspension a second player is suspended or disqualified, the match has to be broken off.

10.1.2 A player who has been disqualified may not be replaced in the same match.

10.1.3 Trainer and manager may be penalized for unsportsmanlike behaviour by caution (yellow card) or disqualification (red card).

10.2 The referee cautions the team at the first sign of delaying tactics (clauses 2.1.3 or 6.4). The caution is announced to the team's captain.

10.2.1 All further delaying tactics are punished by a point for the opponent. (punishment ball)

10.2.2 In a match with time limits the sum of all delays has to be added as extra time.

Annex

Rules for the part of the up-and-comings

Principle

As a general rule, juniors must observe the same regulations. Special regulations are marked in *italics*.

Age group	court (m),	net (m),	weight (g),	contacts,	air pressure (bar)
Under 21 (males)	50 x 20,	2.00,	350 – 370,	3	0.55 - 0.70
Under 21 (females)	50 x 20,	1.90,	320 – 340,	3	0.55 - 0.70
Under 18 (males)	50 x 20,	2.00,	350 – 370,	3	0.55 - 0.70
Under 18 (females)	50 x 20,	1.90,	320 – 340,	3	0.55 - 0.70
Under 16 (males)	50 x 20,	2.00,	350 – 370,	3	0.55 - 0.70
Under 16 (females)	50 x 20,	1.90,	320 – 340,	3	0.55 - 0.70
Under 14 (males/females)	40 x 20,	1.80,	320 – 340,	3	0.55 - 0.70
Under 12 (males/females)	28 x 15,	1.60,	290 – 320,	4	0.40 - 0.60